

ВІЙСЬКО

№8 (144) 2012

УКРАЇНИ

**З ДНЕМ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ
УКРАЇНИ!**

ЗВЕРНЕННЯ
Президента України —
Верховного Головнокомандувача
Збройних Сил України Віктора ЯНУКОВИЧА
до українського народу з нагоди Дня Незалежності

Дорогі співвітчизники!

Вітаю вас із 21-ю річницею незалежності України.

Усього за два десятиліття ми зуміли розбудувати власну державу. Завдяки патріотизму попередніх поколінь, завзяттю творців української державності ми довели, що можемо бути господарями на своїй землі, гідно відповідати на внутрішні та зовнішні виклики.

Це є головним і безперечним підсумком пройденого нами самостійного шляху.

Україна сьогодні – молода держава з амбітними планами, яка впевнено дивиться у майбутнє.

Послідовне та стабільне відродження економіки відкриває можливості для залучення інвестицій, модернізації інфраструктури, забезпечення високих стандартів життя. Блискуче проведення чемпіонату Європи з футболу переконливо продемонструвало всьому світові здатність нашої країни реалізувати глобальні проекти.

У цей знаменний день ми – разом. Усі, хто, незважаючи на перешкоди і труднощі, щоденною працею утверджує суверенну, соборну та демократичну державу.

Я вірю в Україну, в її успіх і процвітання. Переконаний, що ми як єдиний народ обов'язково досягнемо нових вершин.

Зі святом вас!

ВДВ

Міністр оборони України Дмитро Саламатін: «Тільки ви зможете виконати ті завдання, які ніхто крім вас не виконає»

Міністр оборони України Дмитро Саламатін відвідав розташування 95-ї окремої аеромобільної бригади, що дислокується у Житомирі, де привітав воїнів-десантників з'єднання з Днем високомобільних десантних військ.

82 роки тому на навчаннях під Воронежем почалася слава історія військ ВДВ — історія перемог і звершень.

— І сьогодні «блакитні берети» залишаються вірними обов'язку і присязі, гідними традицій тих, хто стояв біля витоків створення військ. Українські десантники неодноразово підтверджували високий рівень вишколу на міжнародних навчаннях усіх рівнів, а також під час виконання миротворчих місій в Югославії, Іраку та інших «гарячих точках», — констатував Міністр оборони України.

— Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Віктор Янукович поставив перед керівництвом Міністерства оборони та Генерального штабу завдання провести кардинальну реформу Збройних Сил України, зробити їх ефективними, компактними, мобільними, здатними відповідати на виклики сьогодення. Незважаючи на важку економічну ситуацію в державі, робиться все для того, щоби їх виконати, — наголосив глава оборонного відомства.

Дмитро Саламатін також нагадав житомирським десантникам вислів легендарного командувача ВДВ, десантника «номер один» генерала армії Василя Пилиповича Маргелова: «Головною якістю десантника є зухвалість» і побажав їм у службі і в житті бути зухвалими.

— Тільки тоді ви зможете виконати ті завдання, які ніхто крім вас не виконає. Зі святом вас! Слава ВДВ!

ПОВЕРТАЮТЬСЯ

Встановлено День висококомобільних десантних військ

З метою відродження та розвитку національних військових традицій, зважаючи на важливу роль висококомобільних десантних військ у забезпеченні обороноздатності держави, Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Віктор Янукович підписав Указ №457/2012 «Про день висококомобільних десантних військ».

Відповідно до Указу глави держави День висококомобільних десантних військ відзначатиметься щороку 2 серпня. Також визначено таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 2 серпня 1999 року № 937 «Про день аеромобільних військ».

Відповідно до Директиви, яку затвердив Міністр оборони України Дмитро Саламатін, на базі повітрянодесантної та аеромобільних військових частин створені висококомобільні десантні війська (ВДВ) Збройних Сил України.

**Начальник
аеромобільних військ
Сухопутних військ
Збройних Сил України
полковник Сергій ЛІСОВИЙ**

Про нові парашутні системи

— Все відбувається згідно із планом та можливостями держави. Ми прийняли на озброєння українські парашути, які виготовляються у Феодосії: ДПС (десантно-парашутна система) і ЗПС (запасна парашутна система). ДПС сьогодні є у всіх частинах, можливо, не в належній кількості, але справа за коштами і часом. Це ж стосується і СД (спорядження десантника), яке замінило старе РД-54.

...Цьогоріч ми також почали активні випробування парашутної системи «Статус-СН» на базі 8-го полку спецпризначення. Ця система — керований парашут типу «Крило» у комплексі зі стабілізуючим. На озброєння вона ще не прийнята, але випробування вже пройшла. Тож відповідно до наказу начальника Генерального штабу, ми плануємо у вересні на навчаннях «Перспектива 2012» здійснювати стрибки з цим парашутом у районі аеродрому «Озерний».

Про стрибки

— План зі стрибків виконали на 90 відсотків.

У першому півріччі воїни «крилатої піхоти» виконали понад 17 тисяч стрибків з парашутом, що на 6 тисяч більше, ніж за цей період минулого року. Стрибки здійснювалися з вертольотів Мі-8, військово-транспортних літаків Ан-26 та Іл-76.

Про перспективу

— Висококомобільні десантні війська будуть існувати, вони не скорочуються, а навпаки розширюються, до деяких частин додаються батальйони. У Львові 80-й окремий полк стане бригадою.

**Записав Євген ТИЩУК.
Фото Володимира ВОВКОГОНА**

Адреналін і свобода вільного падіння

...Польовий аеродром «Прогрес» Чернігівського авіаційного спортивного клубу. Військовослужбовці строкової служби аеромобільного батальйону 169-го навчального центру Сухопутних військ ЗС України виконують стрибки з парашутом з борту літака Ан-2.

Перший стрибок з висоти 800 метрів — ознайомчий. Другий — зі зброєю і спорядженням з висоти 600 метрів.

Небесний сюрприз на день народження

В армію Ігор прийшов свідомо. У рідному Дніпропетровську закінчив технікум, потім вступив до інституту... Однак вирішив відтермінувати студентське життя. Узяв академвідпустку і пішов до армії. Досить оригінально, чи не правда?

Ігор Соколов у навчальному аеромобільному батальйоні вже 10 місяців. У нього, як у кожного хлопчиська, була потаємна дитяча мрія — стати десантником! Тому активно

займався спортом. Усі нормативи здавав на «відмінно». Командування примітило кмітливого бійця, — йому присвоїли звання «молодший сержант» і призначили заступником командира взводу. Але більше того. Доля піднесла юнакові незабутній сюрприз. Свій перший стрибок з парашутом Ігор зробив у свій день народження — 23 липня йому виповнилося 20 років!

Віктор КОШМАЛ

ЗАХИСНИКИ ПОВІТРЯНИХ РУБЕЖІВ.....6

Небесна гордість держави

Володимир КОСЕНКО

ПОЛІГОН8

Спека з ароматом пороху

Вадим МИСНИК, Віктор АНУФРІЄВ

«ГАРЯЧА ТОЧКА»12

Сирія: від флешмоба до «калаша»

Юрій ЛАВРОВ

БІЙЦІВСЬКИЙ КЛУБ16

«Самурайське» хобі українського офіцера

Олег СУШИНСЬКИЙ

НОВА ЗБРОЯ19

«Український «Буцефал»

Володимир КОСЕНКО

100 РОКІВ ВЕЛИКОЇ ІСТОРІЇ20

Вірні Богові та Україні

Олена ПОЛЯНСЬКА

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ26

«Ці шість хвилин змінили наше життя...»

Володимир ЯРЦЕВ,
Валентин БУРЯЧЕНКО,
Юрій КУЗНЕЦОВ

XXX ЛІТНІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ32

Калейдоскоп подій — сподівання, перемоги,
суддівські помилки...

Юрій СМЕЛОВ

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!39

Серце — не камінь...

Сергій ЗЯТЬЄВ

З ПЕРШИХ ВУСТ44

Незалежність народжується у серці

Інга ВІТКОВСЬКА

ВІЙСЬКО

УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДРУКОВАННИЙ ОРГАН
МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ТВО головного редактора

Валентин БУРЯЧЕНКО

viysko2003@ukr.net

Начальник відділу історії та культури

Володимир КОСЕНКО

Начальник відділу публіцистики

Руслан ТКАЧУК

Начальник відділу оформлення
та дизайну

В'ячеслав ПЕТРОВСЬКИЙ

Фотокореспондент

Сергій ПОПСУЄВИЧ

Дизайн та верстка

Василь ПОТАПЧУК

Літературний редактор

Лілія ВЛАСЮК

Засновник:

Міністерство оборони України

Адреса редакції:

вул. Мельникова, 81,
04050, Київ, Україна, а/с 72

Телефони редакції:

(044) 483-08-39,
489-38-59, 454-42-02

E-mail: viysko2003@ukr.net;

Електронна версія журналу:

www.vu.mil.gov.ua

© «Військо України», 2012

Підписано до друку: 28.08.2012 р.

Передплатний індекс: 74101

Передплату можна оформити в усіх
поштових відділеннях зв'язку

Свідцтво про державну реєстрацію
КВ № 827 від 12.07.1994 р.

Рік заснування часопису — 1994

Друк: ТОВ «Поліграф-Експрес»

Телефон з питань розміщення
реклами: (044) 483-08-39

На обкладинці: капітан Олександр
БЛИСКУН, 40-а бригада тактичної авіації.
Фото Василя Потапчука

Редакція не несе відповідальності за зміст
повідомлень інформагентств і може дру-
кувати статті, не поділяючи поглядів авто-
ра. Відповідальність за достовірність
фактів, власних імен та інших відомостей
несуть автори публікацій. Роботи (фото-
знімки, статті, малюнки, тексти та інші ма-
теріали), які прийшли на адресу редакції,
не рецензуються і не повертаються. Пе-
редрук матеріалів чи будь-яке інше їх ви-
користання можливо лише з письмового
дозволу редакції. При використанні мате-
ріалів посилання на журнал «Військо Ук-
раїни» обов'язкове. За зміст реклами від-
повідальність несе рекламодавець.

У поточному році українські військові льотчики провели в повітрі 4 800 годин. Середній наліт одного пілота становить більше 31 години.

НЕБЕСНА ГОРДІСТЬ ДЕРЖАВИ

Саме так можна називати людей, які на бойовому чергуванні з протиповітряної оборони щодня охороняють повітряні кордони і мирне небо України. І День Повітряних Сил Збройних Сил України не виняток. Тим більше, коли систему протиповітряної оборони держави перевіряє особисто Міністр оборони України.

У день професійного свята, в рамках заходів бойового чергування, над більш ніж тридцятьма містами України відбулись планові польоти авіаційних ланок у складі чотирьох винищувачів та пар бойових винищувачів МіГ-29 і Су-27, штурмовиків Су-25.

— Завдання, які ставилися під час цього тренування перед авіацією Повітряних Сил, зенітними ракетними та радіотехнічними підрозділами, виконані. Український народ по праву може пишатися своїми захисниками повітряних рубежів, — запевнив журналістів Міністр оборони України Дмитро Саламатін.

Щодня до бойового чергування з протиповітряної оборони держави залучаються понад три тисячі військовослужбовців та близько чотирьохсот одиниць озброєння і військової техніки. Лише у поточному році черговими силами з протиповітряної оборо-

ни виявлено та припинено одинадцять порушень повітряного простору України.

Пілоти, які залучались до екіпажів, що охороняли небо України у день професійного свята, відпрацювали у повітрі майже по 32 години. Позначилось належне ресурсне забезпечення заходів бойової підготовки авіаційних частин, що, безперечно, вплинуло й на вишкіл льотного персоналу.

Міністр оборони України привітав військових льотчиків зі святом та подякував за льотний професіоналізм, який дозволив їм успішно виконати всі польотні завдання. Та найвищою оцінкою пілотів і надійності техніки став політ Дмитра Саламатіна другим пілотом на навчально-бойовому літаку.

Враховуючи фінансові можливості держави, саме модернізація авіаційної техніки є найбільш ефективним заходом підвищення її бойового потенціалу до рівня сучасних вимог. Тож протягом року до бригад тактичної авіації модернізована техніка надходила стабільно.

Дванадцять модернізованих літаків МіГ-29, Су-25 та Л-39 вже прийняті авіаційними частинами тактичної авіації на озброєння і проходять випробування. У перспективі їх буде більше півсотні.

У день професійного свята є чим пишатись не лише військовим льотчикам, а й представникам земних військових професій, які входять до складу виду. Командування Повітряних Сил Збройних Сил України спільно з науковими установами та промисловими підприємствами держави вивчає можливості модер-

нізації парку зенітного ракетного озброєння до рівня новітніх аналогів. З початку року підрозділи радіотехнічних військ Повітряних Сил отримали та призначили на бойове чергування з протиповітряної оборони держави дві нові радіолокаційні станції «Пелікан» і модернізовані радіолокаційні станції РЛС П-18.

Українські пілоти постійно демонструють мужність, високу професійну майстерність та готовність за будь-яких обставин

виконати державне завдання. Зокрема, антитерористичну безпеку під час проведення в Україні фінальної частини Євро-2012 забезпечували більше шести тисяч військовослужбовців та понад дев'ятсот одиниць озброєння і військової техніки. Військові льотчики виконали близько 70 польотів та провели у небі понад 170 годин.

Черговий іспит вдало склав екіпаж військово-транспортного літака Іл-76МД на чолі з командиром корабля льотчиком 1-го класу підполковником Володимиром Бухальським. Пілоти евакуювали із охопленої війною Сирії до України 177 українців, 15 поляків та 7 громадян Сирії.

Наразі підрозділи авіації, зенітних ракетних, радіотехнічних та спеціальних військ Повітряних Сил Збройних Сил України готуються до комплексу дослідницьких та експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами «Перспектива — 2012». І є впевненість, що особовий склад Повітряних Сил Збройних Сил України продемонструє професіональний вишкіл та вдало виконає бойові завдання.

Володимир КОСЕНКО

СПЕКА З АРОМАТОМ ПОРОХУ

Тут гаряче не лише від пекучого сонця, а й від розпеченої броні, стволів гармат та кулеметів бойових машин. На полігоні 169-го навчального центру Сухопутних військ Збройних Сил України військовослужбовці стріляють і вдень, і вночі. Триває практична фаза підготовки молодих курсантів, більшість з яких восени братимуть участь у навчаннях «Перспектива — 2012».

На військове стрільбище прибуваємо рано-вранці, коли полігон тільки прокидається. Без зайвої метушні інструктори готують озброєння та техніку до стрільби. Гуркіт бойових машин піхоти відразу налаштовує на робочий лад.

Перше, що кидається в очі, — це однострій солдатів. Вони у танкових шоломах, берцях, камуфляжних брюках і ... формених футболках. Від офіцерів дізнаємося, що

через спекотну погоду у курсантів значно полегшений однострій. Вже зранку стовпчик термометра зашкалює за позначку +30 градусів за Цельсієм.

Наставники пояснюють бойове завдання першим екіпажам. У новачків помітно хвилювання. Спостерігаємо, як командири і навідники-оператори БМП-2 з комплектом боєприпасів висуваються на рубежі відкриття вогню. Перед

стрільбою вони відпрацювали кілька нормативів, зокрема, завантаження боєприпасів.

Не всім курсантам вдалося впоратися з першої спроби на оцінку «відмінно» чи «добре». Та після кількох тренувань вони впевнено виконували цей норматив.

...Екіпажі стрімко займають свої місця в бойових машинах та доповідають про готовність до стрільби. По рації лунає команда керівника стрільби: «Вогонь». Підіймаються цілі. Гарматний грім і кулеметні черги розривають тишу полігону. Відстріляні гільзи бржачать по броні.

За стрільбою екіпажів спостерігають з командного пункту.

— До залікових вправ, які курсанти здаватимуть наприкінці навчального періоду, ще багато часу. Зараз головне — навчити їх володіти зброєю. Тому в БМП поряд з новачками — досвідчені командири, які діляться з ними своїми знаннями та вміннями, — коментує дії підлеглих заступник командира 354-го навчального механізованого полку підполковник Віталій Карпенко. — Спочатку курсанти виконують першу вправу навчальних стрільб по мішенях, що з'являються та рухаються. На «відмінно» необхідно двома пострілами з гармати вразити БМП «противника», а кулеметну обслугу і групу піхоти — з кулемету. На це екіпажу надається дві хвилини. На оцінку «задовільно» потрібно влучити хоча б в одну ціль.

...Постріли затихають. Командири екіпажів звітують про стрільбу навідників. Керівник стрільби оголошує оцінки. Результати дещо вражають: деякі екіпажі з першого разу показують відмінні результати.

— Для якісної підготовки шойно призваного юнака потрібно два місяці інтенсивних тренувань. За цей термін серед молодих з'являються і свої лідери. Це насамперед ті хлопці, які займалися у воєнізованих гуртках чи секціях. Вони швидше за інших засвоюють матеріал і краще стріляють. Таким курсантам, незважаючи на невеликий термін служби, надаємо можливість виявити свої здібності. Дехто з них вже зараз проводить заняття з товаришами по службі, — пояснює підполковник Карпенко.

Серед таких — оператор-навідник Андрій Кульба з Івано-Фран-

ківська. За плечима у хлопця лише два місяці служби, а командири вже довірили йому керувати підготовкою на навчальному місці, де вивчають озброєння БМП-2. Співслужбовці, як не дивно, вважають Андрія повноцінним інструктором: уважно слухають, намагаються робити все правильно і швидко.

Того дня понад 50% екіпажів показали непогані результати у стрільбі з озброєння БМП-2. Відчувалося: воїни зрозуміли смак бойової роботи.

— Початок гарний. Побачимо, як вони виконують цю вправу вночі, — зауважує керівник стрільби.

У курсантів перерва на обід, але вони ще перебувають у запалі «бою». Змиваючи кіптяву з облич, жваво обговорюють, як вночі «відмінникам» підтвердити свій високий статус, а «двієчникам» поліпшити результат денної стрільби.

Вечір. Сонце заходить, полігон поступово поглинають сутінки. У темряві складніше орієнтуватися та прицілюватися. Проте іншу картину ми побачили на військовому стрільбищі. Солдати під керівництвом командира навчальної механізованої роти капітана Івана Коркаша виконували вправу з автомата Калашнікова.

Вони впевнено вели вогонь по противнику, інколи здавалося, що стріляли навіть краще, ніж вдень.

Дякувати погоді. Зоряної ночі та за відсутності на полігоні туману цілі роздивитися легше.

Майже одночасно запрацювала і бойова техніка на директрисі БМП. Як і вдень, все починається із завантаження боеприпасів. Командири машин обережно подають постріли до гармат та кулеметні стрічки через люки в башти навідникам-операторам. Вночі головне не тільки не гаяти час, але й дотримуватися заходів безпеки.

Далеко у полі з'явилися вогні «ворожих» БМП. Оразу пролунали черги і засвітилися спалахи пострілів.

— Три машини вразили цілі, а дві — ні, — доповідають спостерігачі керівнику стрільби.

— Хоча і складно, але цікавіше, ніж на денних стрільбах. На першому занятті спочатку пристрілювався: мені показували, пояснювали, що, як і до чого. Як результат, сьогодні тричі вразив мішень БМП. А щоб замовчав «ворожий» кулемет, вистачило лише кількох куль. Відчув справжній драйв. Хочу ще! — ділиться враженнями солдат Павло Супов з Дніпропетровщини.

Нічні стрільби закінчилися за північ. Звичайно, про підбиття підсумків у такий час мова вже не йшла. Узагальнення результатів стрільб відклали до наступного дня.

...Зранку наступний підрозділ полку готувався до виїзду на полігон. Для навчального центру — це звичайні бойові будні. А проводжав воїнів на заняття такий собі імпровізований звіринець — сова та морська черепаха Наталі. Останню два роки тому подарували морські піхотинці, які приїжджали сюди на перепідготовку. З того часу вона на пару з нічним птахом «допомагає» днювальним цілодобово нести службу..

Вадим МИСНИК, Віктор АНУФРІЄВ

РОЗВІДКА — НИШКОМ, «СТЕЖКОЮ» — ТИШКОМ

Під Житомиром на базі 240-го центру підготовки підрозділів 8-го армійського корпусу відбулися змагання на кращу розвідувальну групу Сухопутних військ Збройних Сил України.

Участь у змаганнях брали 150 військовослужбовців у складі 15 розвідгруп: 10 — від частин і з'єднань Сухопутних військ, 4 групи — від полку спецпризначення з Хмельницького та група бойових плавців Центру військ берегової оборони ВМС України з Очакова. Участь «морських котиків» у перегонах була символічною — результати гостей у залік не йшли. Та це не завадило «спецам» вразити присутніх своєю підготовкою.

Кращих розвідників визначали в індивідуальному та загальнокомандному заліку. Кожна команда мала пройти 13 етапів. Найважчим випробуванням видалася тактична смуга перешкод — так звана «стежка розвідника».

Її творці постаралися. Довжина смуги складала 3200 метрів і включала 31 перешкоду, а саме: підземні ходи сполучення, річкову бистрину з кам'яним дном, стінку із зворотним нахилом, дротяну сітку на низьких кілках, ділянку болотної місцевості та інші складні елементи.

— Під час створення смуги ми використали як вітчизняний, так і іноземний досвід, який є сьогодні у підготовці розвідувальних груп та груп спеціального призначення, — підкреслив заступник начальника Генерального штабу ЗС України генерал-майор Віктор Муженко.

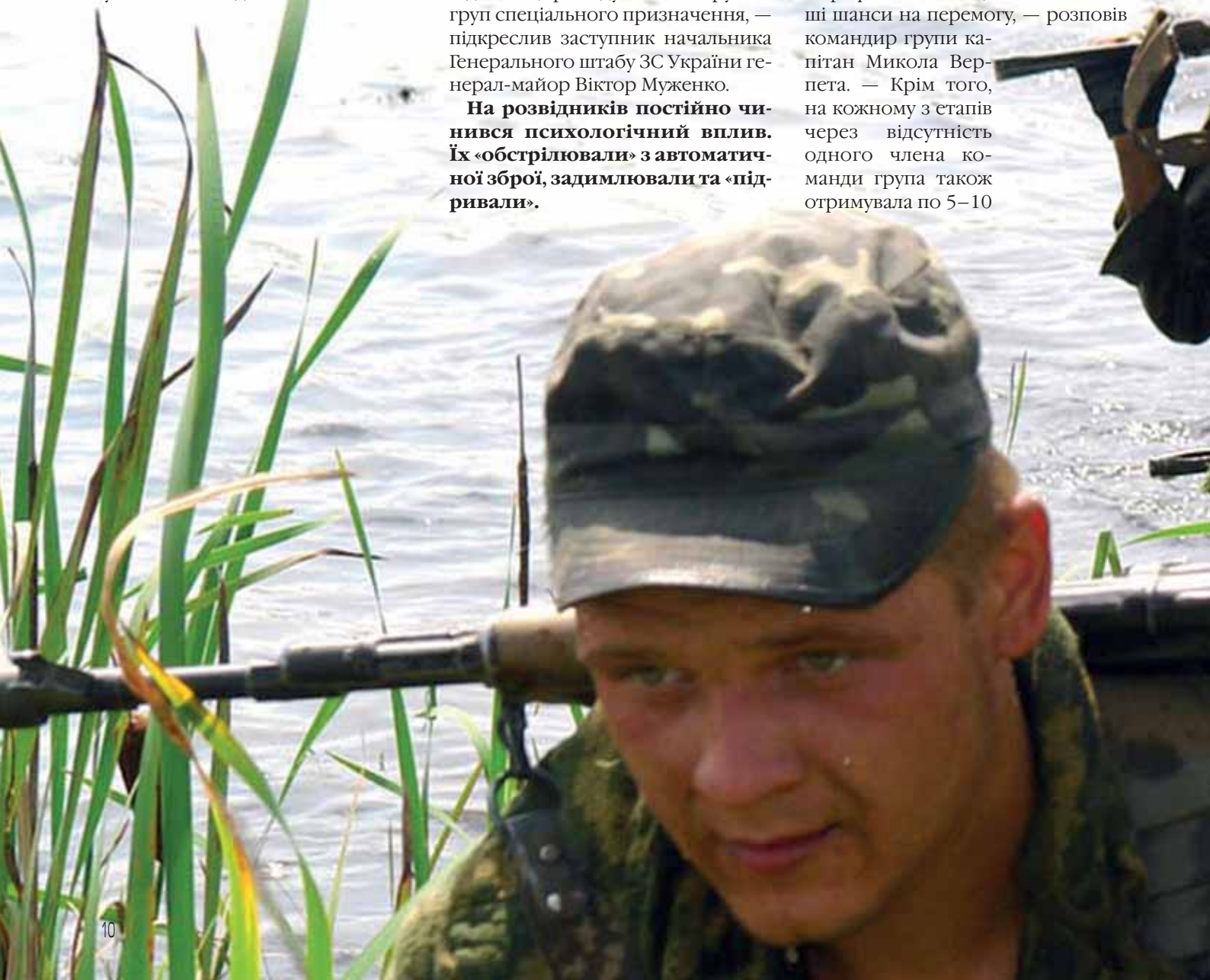
На розвідників постійно чинився психологічний вплив. Їх «обстрілювали» з автоматичної зброї, задимлювали та «підривали».

Словом, імітувалися умови, максимально наближені до бойових, які можуть виникати на шляху розвідувальних груп під час рейду у тил противника та повернення з району ведення розвідки.

За кожною групою сліdkували інструктори. Вони оцінювали дії розвідників і за помилки нараховували штрафні бали. Від їхньої кількості залежав кінцевий результат проходження «стежки розвідника».

Через штрафні бали довелося похвилюватись розвідникам 30-ї омбр. На початку змагань з їхньої групи через хворобу вибув один військовослужбовець.

— Ми одразу отримали 100 штрафних балів і це понизило наші шанси на перемогу, — розповів командир групи капітан Микола Верпета. — Крім того, на кожному з етапів через відсутність одного члена команди група також отримувала по 5–10

штрафних очок. Тож довелося максимальними зусиллями компенсувати наперед зароблені мінуси.

У підсумку розвідгрупа 30-ї окремої механізованої бригади 8-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України і стала кращою.

На II-у місці — розвідувальна група 72-ї окремої механізованої бригади 8-го армійського корпусу, а на III-у — розвіду-

вальна група 74-го окремого розвідувального батальйону 6-го армійського корпусу. Учасників змагань привітав, вручив кращим кубки та дипломи начальник розвідувального управління — заступник на-

чальника штабу командування Сухопутних військ ЗС України полковник Андрій Шевченко.

А розвідувальна група, яка посіла перше місце, також отримала грошову премію — 10 тисяч гривень.

Роман ТУРОВЕЦЬ,

Фото Володимира ВОВКОГОНА

СИРІЯ: ВІД ФЛЕШМОБА ДО «КАЛАША»

Якщо запитати на вулиці будь-якого хлопця про війну в Сирії, то скоріше можна зіткнутися з зустрічним запитанням: «А де це?». Відносно нещодавно все населення України, Росії і ще 13 країн колишнього Радянського Союзу більше цікавилось та знало про політичну ситуацію в світі, ніж про ціни за «комуналку» або на продукти. Ціни у радянські часи роками не змінювались, а перемоги тих чи інших лідерів десь в Анголі або Гондурасі сприймалися громадянами як перемоги соціалістичної системи.

Попри те, що сьогодні тема подій у Сирії постійно мусується на сайтах і екранах телебачення, показують соціопитування за ступенем зацікавленості українців вона майже на самому останньому місці. А даремно.

Хоча достатньо натиснути в мобільному телефоні «пошук» за ключовими словами «війна в Сирії» і власноруч стати спочатку об'єктом інформаційної війни, а потім, при більш детальному вивченні теми, майже відчутти на собі наслідки крилатого прислів'я «Коли довго спостерігаєш за мороком, то і він починає спостерігати за тобою». Тому що бачити, як горять в Сирії під вигуки «Аллах Акбар!» танки, випущені Харківським заводом, палає «наша», знайома з дитинства з багатьох патріотичних кінострічок «броня», — справа далеко не з приємних, яка налаштовує на певні думки...

Перша думка: чи може в результаті сирійського конфлікту наступити жакхливий морок світової війни? Як розпізнати інформаційні попередження про «час Ч»? Яким боком це торкнеться нас, українців?

До речі, на побутовому рівні запитати про те, як воюють між собою громадяни на Близькому Сході, у нас вже є в кого. Більше 5 000 українців пройшли службу у складі стабілізаційних сил в Іраку і обізнані про деякі правила відносин між ворожо налаштованими родинами мусульман.

У провінції Аль-Кут, де дислокувалася наша бригада, мали місце конфлікти між родинами та кланами — представниками двох різних гілок ісламу: шиїтів і сунітів. Одним із завдань українських миротворців було недопущення виникнення сутичок на релігійній основі. Їм самим доводилося дотримуватись певних правил поведінки, за якими живе віруюча людина-мусульманин, щоб власноруч, не бажаючи того, не спровокувати конфлікт. Іноді потрібно було навіть жести свої контролювати.

Кожен з українських миротворців, хто побував в Іраку, розуміє, що

війна — це завжди біженці, голод, антисанітарія, епідемії, коли доведені до відчаю родини іноді з невеличкою дрібничкою можуть розпочати справжню бійню. А кровна помста між ними, та ще й з релігійним забарвленням, іноді триває роками. До речі, на Сході ця традиція може трансформуватися і на політичні рішення між країнами. Так, наприклад, Сирія з 1973 року і по теперішній час знаходиться у стані війни з Ізраїлем. Тобто, для того, щоб дати залп у той бік не треба зайвих політичних заяв. Не «кровна помста», але все ж...

Як в Іраку, так і в Сирії населення теж поділяється за віросповіданням на дві гілки ісламу: шиїтів і сунітів. В обох країнах мешкають чисельні родини курдів (у Сирії — 9% населення). Однак релігійне та національне забарвлення в Сирії більш різноманітне. Є тут і православні, і представники інших релігійних напрямків, іноді дуже ортодоксальних. Після курдів найчисельнішою етногрупою є православні вірмени (2–3% населення). Також мешкають в Сирії туркмени і черкеси. Останні ведуть напівкочовий спосіб життя. Отже і конфлікти інтересів між

ворогуючими сторонами тут є більш заплутаними.

Тому, на думку деяких експертів, громадянська війна в Сирії має етнорелігійні джерела, оскільки правляча верхівка належить до невеличкої за чисельністю шийтської общини алавитів — релігійної меншини та відгалуження шийтського ісламу, до якої відноситься близько 12% населення Сирії. Тоді як більшість населення країни (близько три чверті) складають мусульмани-суніти.

З історії ми знаємо, що світові війни розпочинаються саме з малих війн периферійного значення. Напередодні і під час сутичок у ЗМІ лунають гучні заяви керівників держав, тобто йде інформаційний тиск на населення країн. Так було під час балканських війн, перед Першою світовою, в ході громадянської війни в Іспанії, на початку Другої світової. А зараз так само йдеться про Сирію, країну Близького Сходу, який на сьогодні в глобальній політиці вважається найконфліктним регіоном світу і проти якого й досі триває справжня інформаційна війна.

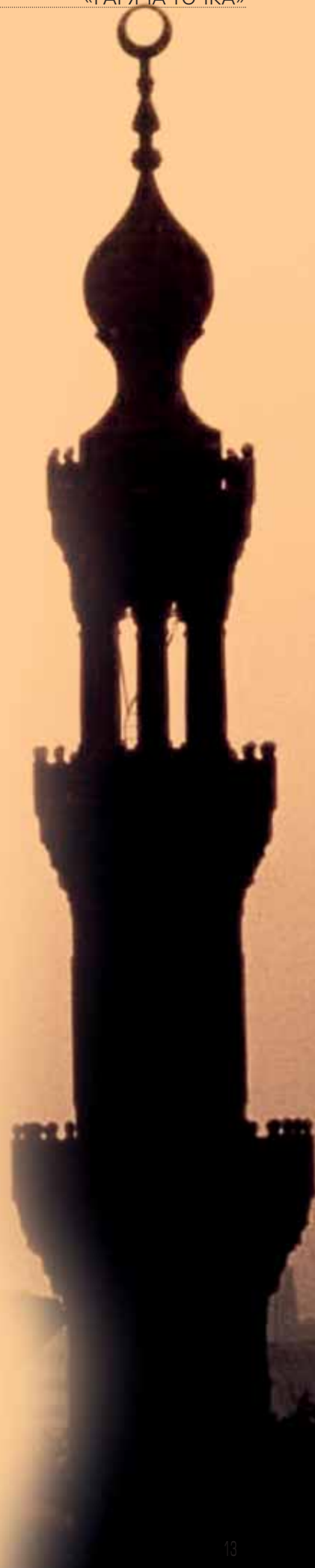
Перший прояв такої війни розпочинається, скажімо, з майже непомітних операцій, тому що вони відбуваються не на очах людей, а у «кіберпросторі». Спочатку в соціальних мережах на закритих чатах формуються команди «майбутніх активістів» та плануються їхні дії на зразок флешмобів, дрібного хуліганства або навмисного розповсюдження неправдивих чуток. Тут діючою силою виступає молодь, підлітки, а то й діти. Діти повинні розмалювати стіни гаслами проти

правлячої партії і керівництва держави. Підлітки залишають у важкодоступних місцях гучномовці на акумуляторах, які гвалтом шокують перехожих та місцеву поліцію. Молодь заповнює червоною фарбою фонтани, і здається що там тече кров, і так далі.

У Сирії триває офіційна заборона збиратися на вулицях більше п'яти чоловік. Відтак, розповсюджені чутки, що на площі біля вокзалу Дамаска дружина президента країни буде видавати кожній жінці по 5 000 фунтів (приблизно 100 доларів США), збирають неабияку юрбу невдоволених жінок. У цьому випадку поліція матиме багато клопоту, а за цей час в іншому місці можна непомітно жбурнути пляшку «коктейля Молотова» у місцевий філіал партії Баас. Такі випадки іноді самі ж їх учасники знімають на відео і одразу викладають у мережу, де потім вони активно «перетираються» в блогосфері. Це — перші ластівки операцій інформаційного протиборства, мета якого посіяти серед населення зерна психологічної та соціальної напруги, а іноді й паніку.

В облозі

Телеканал «Аль Джазіра» не даремно називав Сирію найспокійнішою та мирною країною Близького Сходу. Протягом майже 50 років керівникам партії Баас вдавалося підтримувати належний спокій серед різнобарвного населення на такому рівні, що 15% прибутків бюджету складав туристичний бізнес. Громадянська війна поклала цьому край. Однак основною статтею наповнення бюджету держави

був і залишається продаж енергоресурсів. Країна спроможна добувати 350 тисяч барелів нафти на добу (близько 1% від світового видобутку), з яких приблизно 140 тисяч барелів може бути відправлено на експорт і приносити десь 380 мільйонів доларів щомісяця.

Санкції ізолювали Сирію від її традиційних покупців. З літа 2011 року країна втрачає не тільки людей, а й прибутки. Ще минулого року уряд Сирії заявив, що її валютні резерви складають близько 17 млрд доларів. Війна — справа дуже не дешева, і скільки залишиться цих резервів через рік чи два?

Кров війни

Гроші — кров будь-якої війни. В Україні теж колись була своя громадянська війна, і ще живі люди, які пам'ятають розповіді своїх дідів та бабусь про тачанки, батьку Махна, народні повстання. Тоді для агітації широко використовувалися плакати, листівки і енергійні виступи талановитих ораторів з броньовиків. Але за щось це все друкувалось, малювалось і озброювалось. Тому будь-яка громадянська війна насправді не просто зіткнення двох сторін, вона триває за підтримки тих чи інших іноземних держав. Хто матеріально і фінансово підтримує національний уряд Сирії? Хто надає моральну, кадрову та військово-технічну підтримку повстанцям? А головне, якими інформаційними хвилями це все супроводжується?

Не будемо вдаватися до цифр, але скажемо тільки, що останній «збройний» контракт з Росією на отримання 35 навчально-бойових літаків Як-130 «потягнув» на 550 млн доларів. У сирійській армії, а саме вона на сучасному етапі є вірною силою президенту Асаду, на озброєнні стоять до 4 800 різного ступеню модернізації танків Т-

55МВ, Т-62М, Т-72М. Близько 5 000 бронетранспортерів: БРДМ-2/3, БТР-40/50/60, БМП-1, БМП-2. Є також і до 25 БМП-3. Сухопутні війська озброєні САУ 2С3 «Акація» і 2С1 «Гвоздика», цих машин 450. Про те, як війська застосовують в бойовому зіткненні ці бойові машини, можна скласти враження, переглядаючи відеоролики та обговорення в блогах. Такого відео в мережі повно, і кожна дрібничка обсмуктується «фахівцями». Доречним тут буде нагадати, що однією з вимог ООН до уряду Сирії, яку заветували Росія і Китай, була саме вимога припинення використання важкої бронетехніки проти повстанців.

Тепер протиповітряні сили і авіація. На озброєнні сирійська армія має близько 800 літаків, у тому числі транспортні і навчальні. Це добре відомі МіГ-21/23/25/29, Су-20/22 і Су-24 МК. Транспортні Іл-76, Ан-24/26. Є навіть два літаки Ту-134Б. Близько 200 вертольотів Мі-8, Ка-28. Час від часу в Інтернеті з'являються кадри, де літаки та вертольоти ударної авіації наносять ураження по повстанцях. Обмежена кількість відео і про дії сирійських ППО, які теж озброєні російською зброєю. Це понад 900 ЗРК і більш 4 000 зенітних гармат калібру від 23 до 100 мм, головним чином застарілі ЗРК С-75, «Куб», С-125 «Нева», «Печора», «Оса». Є 100 переносних зенітних комплексів Стріла-3 і близько 4 тисяч 9К38 «Ігла». На відеороликах в блогах можна побачити також застосування у вуличних сутичках ЗСУ-23-4 «Шилка».

Найбільшу небезпеку для літаків НАТО у випадку повітряної операції проти Сирії будуть складати стаціонарні комплекси далекого радіусу дії С-200 «Ангара» і С-200В «Вега», а також самохідні ЗРК середньої дальності «Бук». Газети Із-

райлю восени 2011-го якось надрукували інформацію, що Росія потайки поставила сирійцям комплекси С-300. Скоріше за все, це — «деза». Тому що такий комплекс складається з 4 пускових установок, 5 важких машин і кількох радарних станцій різного діапазону. А головне, потребує для експлуатації добре навчених фахівців, що автоматично викликає звинувачення у залученні російських військових в конфлікт в якості командирів, операторів і інструкторів. Однак є вірогідність того, що Росія все ж таки поставила ці комплекси, але для захисту від ударів з повітря своїх об'єктів: військово-морської бази у Тартусі та радарної установки під Дамаском.

Стосовно боеготовності сирійських ППО в Інтернеті давно «мусується» думка про те, що країна не повторює долі Лівії тільки в наслідок наявності у неї великої кількості вище згаданих засобів ППО. Згадують інцидент, який трапився 22 червня цього року, коли сирійці збили винищувач-розвідник «фантом». Загинули двоє турецьких пілотів. Таким чином Сирія продемонструвала намір збивати будь-який літак НАТО, якщо той наблизиться до її повітряного простору.

Нарешті флот і оперативно-тактичні комплекси. Підводних човнів у складі ВМС Сирії немає. Ті два підводні човни проекту 633, які перебували на озброєнні флоту до 2008 року, виведено з бойового складу. З бойових надводних кораблів країна має два малих протичовневих кораблі проекту 159, три тральщика проекту 1258, один тральщик проекту 266 і 3 десантних кораблі проекту 711. Також є близько 40 бойових катерів.

Зате в країні перебувають на озброєнні оперативно-тактичні ракетні комплекси Р-300, 9К52 «Луна-М», 9К79 «Точка» ще радянського

виробництва. Їх отримали за контрактами ще з СРСР. Поки що на кожному комплексі по 18 ракет, і Сирія їх в хід не пускала. Але після 18 липня, коли в Дамаску відбувся теракт і загинули кілька високих урядовців, дехто навіть з родини президента країни Башара Асада зробили заяву, що у випадку повномасштабної операції НАТО проти країни ці комплекси будуть застосовуватися не тільки проти військ західної коаліції, а й проти Ізраїлю. Нагадаємо, що «начиння» цих ракет може бути будь-яким, навіть з хімічними чи бактеріологічними боеголовками, якщо, не приведи боже, верхівку сирійського уряду буде притиснуто до стінки і втрачати їй, як кажуть, вже буде нічого.

Тепер про інше. Навряд чи «мирні» повстанці спроможні були провести успішно теракт такої складності, як той, що відбувся в Дамаску 18 липня цього року. Таке під силу розвідкам розвинутих країн на зразок Моссад чи Міб. До речі, звертає увагу час, коли пролунав вибух. Саме в цей день до Росії на переговори відбула офіційна політична делегація з Туреччини. Ав Радбезі ООН було заплановано розглянути резолюцію щодо Сирії.

Відповідальність за цей теракт одразу взяли на себе дві організації — «Вільна сирійська армія» та ісламське угруповання «Лива аль-іслам», які входять до опозиційних уряду сил. Про це було заявлено на сторінках їх сайтів. Ось і знову відбулася ескалація конфлікту, яка змушує президента країни Асада «стояти на своєму». А обговорення резолюції по Сирії в Раді Безпеки ООН перенесли на наступний день.

Повертаючись до питання інформаційної війни проти Сирії, можна додати наступне. Є якась чорна заклата антигуманність в тому, що люди знімають на відео найкривавіші випадки військових злочинів і ще намагаються цим торгувати в Інтернеті. Відсутність заборон на злочини такого плану лякає, тому що ознайомитися з цим може зараз будь-хто і будь-де. Світ завдяки сучасним інформаційним технологіям стає більш схильним до маніпулювання. Все залишилось, як і завжди. Миру можна досягти тільки при балансі сил. Інакше — інформаційна операція, внутрішній безлад, громадянська війна і на решті — вторгнення.

Підготував Юрій ЛАВРОВ

«САМУРАЙСЬКЕ» ХОБІ УКРАЇНСЬКОГО ОФІЦЕРА

Він вправно володіє прийомами карате і айкідо. Вміє звичайною дерев'яною палкою майстерно розібратись з противником, що озброєний металевим мечем. Іайдо, дзьодо, кендзюцу та іайдзюцу — все це добре йому відомо.

Офіцер територіального управління «Північ» підполковник Дмитро Єсипенко — людина унікальна. Зі своїх неповних 43 років життя більше 22 професійно займається улюбленою справою — бойовими мистецтвами. Стрункий, підтягнутий і енергійний. Не курить. І, як зізнається, чарку горілки піднімає лише на свята.

Дитинство Дмитра пройшло у місті Ніжин. Ганяв м'яча у дворі, швендяв підвалами, горищами, граючись у козаків-розбійників. Добре вчився в школі.

— Пам'ятаю, як зараз. Дуже зрадив, коли батько приніс мені книжку Брюса Лі і Роберта Хаберзацера, — згадує він. — Називалась вона «Техніка китайського боксу». В часи радянських вісімдесятих не кожен міг наважитися придбати для своїх дітей подібні видання. Адже така література тоді була суворо заборонена. Фотографії, які побачив у книзі, добросовісно перемалював у свій зошит, виніс на вулицю і похвалився своїм одноліткам. Багатьох це зацікавило. Ми одразу почали копіювати різні прийоми і змагатися один з одним. Так з'явилося захоплення...

У 1987 році Дмитро став курсантом Донецького вищого військово-політичного училища. У цей час переглянув декілька фільмів зі Стівеном Сігалом. Вони тільки-но з'явилися у відеосалонах. Під їх впливом своє дитяче захоплення єдиноборствами вирішив розвивати далі.

Розпочав з відвідувань секції карате. Пізніше знайшов у Донецьку школу айкідо. Пощастило з першим тренером. Олександр Миколайович Птушенко був класним і цікавим наставником. Він і тепер тренує, а навички, які прищепив, допомогли юнакові в майбутньому. Вже на перших заняттях Дмитро подумки твердо вирішив: «Буду займатися!» Відтоді й почалося все по-справжньому...

Лейтенант Єсипенко служив у військах на виховних посадах. Займався з солдатами-строковиками та офіцерами. Передавав їм свої знання та досвід. Коли вступив до Київського військового гуманітарного інституту, продовжував наполегливо тренуватися у відомого спеціаліста, а нині одного з керівників Федерації айкідо і будо України Ігоря Вікторовича Вичика. Співпрацює з

Кацухіро Акайва та Дмитро Єсипенко

ним й дотепер. Під час навчань у Києві щоденно прокидався о шостій ранку. Біг на пари в інститут. Потім на тренування. В гуртожиток повертався близько першої ночі. І так до закінчення вишу.

У 1998 році вже капітаном переїхав до чергового місця служби у місто Чернігів — в управління виховної роботи Північного оперативного командування. Знайшов спортивний зал при місцевій школі міліції. Там познайомився з людьми, які після роботи чи служби займалися бойовими мистецтвами. Згуртували невеличкий колектив однодумців. Займалися айкідо дуже ретельно і серйозно.

З цього моменту, можна сказати, у Чернігові почав формуватися кістяк майбутньої Федерації бойових мистецтв міста.

— Ми розуміли, що напрямки і техніки потрібно розширювати, — згадує Дмитро Олександрович. — У 2003 році в Україну приїхав президент європейської Федерації іайдо шотландець Малькольм Текі Шеван. Він вперше продемонстрував у нашій країні цей цікавий вид. Це — мистецтво раптові атаки з використанням японського мечкатана. Паралельно з айкідо я вирішив займатися й іайдо. Потім було дзьодо — класичне японське бойове мистецтво володіння де-

рев'яною палицею завдовжки 128 сантиметрів. Тут мета одна — протистояти в бою людині, озброєній мечем.

У 2006 році Дмитро атестувався на третій дан з айкідо. А в 2010 — отримав третій дан з іайдо.

У житті Дмитро — людина неконфліктна. Втім вважає, що захистити себе, рідних і близьких у будь-яких неординарних ситуаціях потрібно вміти.

...Одного вечора він повертався додому. Раптом підійшов молодий чоловік і наполегливо забажав із ним поборотися. Відчувалося, що приймає на душу зайву чарку оковитої... Виставивши кулаки, він агресивно заявив: «Ну ж бо, давай. Спробуємо. Один на один!». Дмитро намагався уникнути сутички, та коли стало зрозуміло, що марно, виконав легкий, проте ефективний больовий прийом. Лише тоді до молодика дійшло, що чіплятися до таких перехожих собі дорожче.

За свою військову та спортивну кар'єру підполковник Дмитро Єси-

пенко зустрічав багато цікавих людей. Та про японського сенсея Кацухіро Акайву, який став його другом, розповів з особливим задоволенням. Як з'ясувалося, Кацухіро уже достатньо довго в Японії практикує майстерність володіння мечем або іайдзюцу. Школа ця є дуже рідкою, хоча і має тисячолітню історію. Цікава особливість — в ній немає дерев'яних тренувальних мечів. Усі прийоми у дуелях між супротивниками виконуються металевими.

— Туристом він приїхав до Чернігова. Гуляв містом. І випадково завітав до нашого тренувального залу. Був здивований, що за межами його країни практикують тренування з японським мечем. Тим більше в далекій Україні. От ми і познайомилися з японським гостем, — розповідає Дмитро. — Уже під час другого приїзду Кацухіро, від голови японської школи іайдзюцу ми отримали офіційний дозвіл на проведення занять. Наша школа стала другою в світі після японської, де вивчають саме цей стиль володіння мечем.

Японець побував у Чернігові уже вчетверте.

Дмитро Олександрович вважає, що запорукою успіху будь-якої справи є згуртований колектив. Ядро чернігівської групи айкідо та іайдо складають люди, котрим за 30–40 років. Тренування тут розпочинаються о восьмій годині вечора. Проходять п'ять разів на тиждень і займаються по дві години.

Приходять сюди і вісімнадцятирічні хлопці. Більшість залишають зал. Зате бувають і винятки. Одного разу завітав юнак років сімнадцяти. Почав займатися. Наполегливо тренувався. І результат не забарився. Через два роки він отримав чорний пояс по іайдо. У такому віці це солідно. Зараз, коли наркотики і алкоголь стають «найкращими друзями» нинішньої молоді, виховати юнака в правильному бойовому дусі — це досягнення.

Близько десятка учнів підполковника Єсипенка успішно пройшли атестацію. Троє мають другий і один перший дан з айкідо. Ще один учень атестований на другий дан і два отримали перший дан з іайдо. Багатьом присвоєно різні учнівські ступені, що є також досягненням.

Завжди поруч із Дмитром Олександровичем його дружина Тетяна, яка надихає чоловіка на добрі справи, підтримує у важкі хвилини.

Вона з розумінням сприймає його хобі, переживає й радіє його досягненням. Інколи говорить: «Я, звичайно, рада за тебе, бо займаєшся спортом. А з іншого боку, — ні, бо займаєшся ним кожен день і вдома рідко буваєш».

Пишається він і своєю донькою Настею. Вона школярка. Коли була маленькою, завжди розпитувала батька, чого навчився, просила і їй показати новий прийом.

Нині підполковник Дмитро Єсипенко є одним із трьох українських практиків, які отримали сертифікат офіційного інструктора європейської федерації іайдо з правом викладати це бойове мистецтво та проводити атестації.

Є у нього мрія — відвідати Японію і свого друга Кацухіро, потренуватися у старовинних самурайських японських залах, можливо, пройти атестацію на черговий дан.

УКРАЇНСЬКИЙ «БУЦЕФАЛ»

Збройні Сили України отримали новий сучасний зразок озброєння, який за своїми технічними характеристиками не поступається закордонним аналогам, а за вогневими можливостями навіть перевищує їх.

Міністр оборони України Дмитро Саламатін видав наказ про прийняття на озброєння бронетранспортера БТР-4. Цей панцерник став другим зразком, після модернізованого вертольота Мі-24П1, прийнятим на озброєння українським військом у поточному році.

БТР-4 або, як охрестили його конструктори, «Буцефал», розроблений державним підприємством «Харківське конструкторське бюро з машинобудування імені О.О. Морозова» у співпраці з вітчизняними підприємствами оборонно-промислового комплексу.

За словами директора Департаменту розробок і закупівлі озброєння та військової техніки Міністерства оборони України Андрія Артюшенка, появи «Буцефала» передувала тривала і копітка робота вітчизняних конструкторів та профільних фахівців оборонного відомства. Він є базовою платформою для подальших модифікацій легкоброньованих бойових колісних машин.

Новий БТР стовідсотково оснащений вітчизняними комплектуючими та зброєю: 30-міліметрова автоматична гармата ЗТМ-1 виробництва Кам'янець-По-

дільського заводу точної механіки; протитанковий ракетний комплекс Київського конструкторського Бюро «Луч»; гранатомет КБА-117 від КБ «Артилерійське озброєння»; кулемет виробництва Київського заводу «Маяк».

Принципово новою у «Буцефала» є єдина система керування вогнем.

— Отримання такого сучасного виду військової техніки підтверджує статус України як виробника високотехнологічної наукоємної продукції, дає можливість активізувати роботу підприємств оборонно-промислового комплексу України, а також створити додаткові робочі місця, — прокоментував подію Міністр оборони Дмитро Саламатін. — Виробництво БТР-4 та його модифікацій дозволить Україні позбутися залежності від закупівлі за кордоном аналогічного типу озброєнь, стати потужним експортером броньованої техніки на зовнішніх ринках та додатково наповнювати державний бюджет.

Володимир КОСЕНКО

ВІРНІ БОГОВІ ТА УКРАЇНІ

Вже виросло, змужніло перше покоління громадян незалежної України. Наперекір всім, хто не вірив у нас як у державу. Підрастають нові. Вони з гордістю кажуть: «Ми — українці!».

Що треба робити, щоб так було і надалі? У держави не завжди є час і кошти, а вкладати в молодь треба сьогодні, завтра, щодня. На допомогу приходять молодіжні громадські організації, могутні своїм корінням, з величезним досвідом, з потужним потенціалом національної свідомості. Щоб разом із сім'єю, школою виховувати справжніх патріотів, захисників і берегинь Вітчизни. Міністерство оборони намагається всіляко підтримувати такі організації, адже до лав Збройних Сил молодь приходить вже підготовленою і фізично, і морально. І від того, хто і як виховуватиме нинішніх дітей, залежить бути чи не бути на мапі світу нашої рідній країні.

За оцінкою Інституту проблем виховання Академії педагогічних наук України. Пласт є єдиною організацією у державі, яка має чітку та ефективну виховну систему.

Народжений на початку минулого століття, витримавши величезні випробування часом, Пласт, як велика ріка, сьогодні стрімко набирає сили. Він пережив багато подій. Після розвалу СРСР нове життя в Україні потребувало справжнього, свого, від діда-прадіда. Все найкраще, що накопичувалося століттями, повернулося на рідну землю. І в цьому є величезна заслуга Пласту, який цього року відзначає свій столітній ювілей. Його вихованці в разі потреби зі зброєю в руках боронитимуть державу. І як і сто років тому, незмінним є його гасло: «Бог і Україна».

А починалося все в далекому 1908 році, коли англійський генерал Бейден-Пауелл заснував

юнацьку організацію «Скаутинг-фор бойс» (у перекладі — розвідка для хлопців). Цю ідею тоді підхопили в багатьох країнах Європи.

Український скаутський рух восени 1911 року дав життя Пласту, а 12 квітня 1912 року відбулась перша Пластова присяга. Саме ця дата стала офіційним днем народження організації. В основі назви «Пласт» лежить відповідник англійського Scout (розвідник), взятий за прикладом пластунів — козаків-розвідників. Засновниками організації були О. Тисовський, П. Франко та І. Чмола.

Пласт займається патріотичним вихованням української молоді на засадах християнської моралі. Сама система скаутингу вибудована так, що в гуртках здійснюється процес самовиховання. На відміну від колишньої піонерської організації, Пласт — поза школою і політикою, в ньому відсутній принцип поневолення. Виховники лише підказують, як краще щось зробити, але не примушують робити саме так, а не інакше. Це гра, де кожен може себе проявити. У пластовому гаслі-привітанні «СКОБ!» (Сильно, Красно, Обережно, Бистро) закладена основа змагальності. Це ігри, змагання, проби. Але тут ще вивчають українську культуру, шанують українські звичаї, спілкуються суто українською і ведуть здоровий спосіб життя. Взагалі Пласт, за словами виховників, це і є «Велика гра», за допомогою якої плекається характер і формується особистість. Членство в Пласті є довічним і передбачає чотири вікових категорії: новаки (6–11 років), юнаки (12–17 років), старші

пластуни (18–35 років) та пластуни-сеніори (від 35 років).

Своїм опікуном пластуни обрали Святого Юрія, який став для них зразком непохитної віри, доброти й відважності.

Гербом або емблемою Пласту є український тризуб і біла трилиста лілея (символ скаутського руху), сплетені в одну гармонійну цілісність.

Один із засновників сучасного Пласту в Україні — нинішній голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич стверджує: «Весь провід української національної боротьби 20 століття, починаючи від січового стрілецтва, — це провід, вихований Пластом».

Якщо у 20–30-х роках минулого століття Пласт характеризувався в основному вишколами на природі (на той час це було популярним), то тепер впроваджуються нові вишколи, системи тренінгів, які є сучасними і різноманітними, наприклад, кібер-пластування. Проводяться окремі вишколи, де вчать пластунів правильно поводитися з комп'ютером. Є вишколи з піару і комунікацій з пресою та інше.

І звісно ж, є військове пластування. Насамперед, це вишкіл з боротьби, стрільби «Боець», з тактичної підготовки «Терен». Проводяться змагання з бойових мистецтв. У червні відбувся вишкіл «Десант» за підтримки Міністерства оборони України. Кожен учасник тричі стрибнув з парашутом (звісно ж, після підготовки кваліфікованими інструкторами). Щороку до Дня Збройних Сил України відбувається військово-патріотична спартакіада «Експлозія».

Завершальним етапом військового пластування є табір «Легіон», який теж діє за підтримки Міністерства оборони України. Тут пластуни почуваються справжніми бійцями: навчаються розгортати і згорнути намети, здійснювати денні та нічні переходи, розвідку, конспірацію, стеження, маскування. Спорядження — мінімальне, харчування — партизанське. Так, випробування «Два пера» передбачає, що кожен, маючи тільки однострій і ніж, повинен збудувати собі в лісі укриття з природних матеріалів і переночувати там. А зранку вийти

до табору, на визначене місце збору. Коли учасники (стрільці) їдуть на «Легіон», вони не знають програми і вона для них є несподіванкою. Це найбільше і приваблює хлопців, плакає у них лідерські здібності, перевіряє на здатність діяти, ухвалювати рішення, вміння товаришувати, відповідати за себе та інших.

Вже традиційними стали екскурсії у військові частини. Так, «Легіон» відвідав деякі військові частини на Львівщині, Івано-Франківщині та в Херсонській області.

Завжди радо пластунів приймають і прикордонники.

Військово-патріотичне виховання в Пласті не зосереджене тільки на фізичній підготовці, стрільбі чи боротьбі. Тут, зокрема, є вишкіл естетичного виховання, на якому вчать хлопців гарним манерам. Долучаються до нього і дівчата. Вони, власне, і проводять заняття, є інструкторами.

Життя в таборі вимагає сили та витримки. Якщо чогось не вмієш — навчає, було б бажання. Але якщо людина не готова до певних випробувань, ніхто насильно не триматиме. Досвідчені пластуни пригадують випадки, коли хтось з новачків покидав табір, за рік повертався і доводив — він один із кращих. Такий собі стимул.

До того ж, Пласт — це завжди нові зв'язки, нові друзі, нові знайомства і особлива табірна романтика. Андрій Лузан — представник київ-

ських пластунів, охарактеризував її так: «Це неперевершене відчуття, коли ти їси зі спільного казана, коли ввечері, вже темно, і біля ватри сидять хлопці і дівчата. Співають пісні. Це просто незабутньо!»

А співати пластуни вміють і люблять. Без пісень свого життя не уявляють. Пісні сприяють формуванню у юнацтва національно-патріотичного світогляду. Допомогали вони колись і пережити еміграцію, в яку потрапила організація. За сторічну історію вийшло друком багато пісенних збірок, авторами яких є самі пластуни. Пласт обрав своїм гімном пісню «Цвіт України».

Нині 121 осередок Пласту діє у 22 областях України, АР Крим, у містах Києві і Севастополі. Чисельність організації становить шість тисяч осіб і має тенденцію до зростання.

Нинішні здобутки організації — пересувна виставка «Вчимо історію разом» (великий пазл із зображенням українського війська різних часів — від скіфів до сьогодення), виставка «Український стрій», де в колекцію зібрано вишиванки, український одяг з усіх областей. Діє акція «100 добрих справ». А про те, що треба кожного дня робити добру справу, нагадає вузлик на хустці, яка є елементом однострою. Розв'язують вузлик після того, як вона зроблена.

Олена ПОЛЯНЬСКА

«ЕКІПАЖ «МИРОТВОРЦІ»»

Миротворець — це насамперед людина, яка може опанувати гнів, заздрість і навіть релігійні протиріччя. Це той, хто несе любов, добро і виключно позитивні емоції у родини, колективи, народи, — лаконічно і глибоко формулює характер своєї колишньої професії Андрій Ярмоленко. Своє переконання він втілює в «Екіпаж «Миротворці» — дитячу коляску, прикрашену глобусом Землі, білими голубами та прапором ООН. Зрештою, така собі «Земля на колесах» військового допомогла чернігівцям встановити рекорд України...

Підполковник запасу Андрій Ярмоленко став лауреатом Чернігівського параду дитячих візочків, що вчетверте пройшов в обласному центрі. Чернігівці цього року встановили рекорд України за кількістю ексклюзивних дитячих візочків: представники національного реєстру рекордів України зафіксували 83 учасники.

Вперше Андрій Ярмоленко одягнув військову форму в Київському суворівському училищі. Потім вступив до столичного Національного університету імені Т. Шевченка, на військову кафедру. Служив у різних військових частинах Чернігівщини та Київщини.

Згодом була миротворча місія на півдні Лівану. Укрбатівець миротворчого контингенту UNIFIL, тимчасових сил ООН згадує про той рік на Близькому Сході лише добре. Хоча, не мед було звикати до клімату. Та й своїми очима побачив каліцтва від мін старих і дітей.

Четверте листопада 2011 року — його останній день служби в армії. Життєві обставини змусили офіцера піти із лав Збройних Сил України.

Щойно випускник магістратури Національного університету оборони України міг зробити хорошу військову кар'єру, адже на той час займав посаду полковника. Та з армії пішов, аби допомогти дружині виховувати новонародженого Любомирчика, були проблеми зі здоров'ям у старшого сина Святослава, а коли почав займатися ще й з донькою Даринкою — та стала відмінницею у школі.

Після звільнення Андрій влаштувався на роботу до банку.

У кожній професії є свої плюси і мінуси. І завжди на кожен мінус набереться більше плюсів. Взагалі по життю він такий-собі «масовик-затійник». Ще коли служив, то був головою офіцерської ради. Жінок вів з 8 Березня, Дідом Морозом по

сім'ях співслужбовців ходив, діток вітав. Та й вдома зараз не припадають пилом акордеон, гітара і сопілка. Музика — це одне із його хобі.

— Ідея створити оригінальний екіпаж прийшла одразу після відвідин виставки картин чернігівської художниці Олени Ісаченко, — розповів Андрій. — Її триптих «Миротворець» я зрозумів не одразу. Звернувся до авторки, аби та переклала задум, викладений пензлем на полотні.

Чи то художниця надто захопилася словесним портретом миротворця, чи то її слова нагадали роботу у Лівані, проте вже того ж вечора на сімейній раді вирішили створити із візочка молодшого сина образ миру, тепла і добра...

Сказано-зроблено. Дві ночі поспіль Ярмоленко згадував шкільний курс геометрії та праці, вираховував розміри шаблонів метрової у діаметрі сфери і втілював їх у життя.

Напівжартома-напівсерйозно Андрій Костянтинович зрозумів, як нелегко бути творцем цілого світу! Папір не піддавався, не лягав так, як слід. Проте під ранок передпарадного дня все ж лягли на блакитний глобус континенти і держави золотистого кольору.

Дружина Наталя пошила ніжне обрамлення для візка, а син Святослав допомагав вирізати білосніжних голубів, що символізують мир.

Недільного ранку Андрій Ярмоленко витяг з шафи плямисту військову форму, блакитний берет миротворця та почепив на груди медалі: від Місії ООН у Лівані та від української держави — «Воїн-миротворець». Молодшого сина всадовив у тюнінговану люльку і повіз містом під прапором ООН, старшого за руку поведла дружина.

— Ніби на вулицях і не дуже косилися поглядами перехожі, — зауважив Андрій. — А от коли нас побачили учасники, то, здається, їм сподобалося!

Що було далі — бачили сотні чернігівців і гостей міста. А організатори оцінили креативний задум військового. Підтвердження цьому — диплом переможця у номінації «Дружній екіпаж», а від спонсорів параду — електросушарка для овочів та фруктів, набір дитячих підгузків та іграшки для малюків.

Віктор АНУФРІЄВ.
Фото Віктора КОШМАЛА

СЬОГОДНІ ОЛІМПІЙСЬКІ МЕДАЛІ ВАЖАТЬ БІЛЬШЕ, НІЖ СТО РОКІВ ТОМУ

Сто років тому олімпійська золота медаль коштувала 750 фунтів стерлінгів, сьогодні її ціна — близько 400 фунтів. Золоті олімпійські медалі суттєво набрали у вазі, але втратили в чистоті сплаву. Так, вищий трофей Ігор 1904 року важив 20 грамів, тоді як сьогоденний — всі 400. При цьому медаль столітньої давнини була повністю відлита із золота, а нині частка благородного металу становить лише 10%.

НА ІГРАХ У ЛОНДОНІ УКРАЇНА ОТРИМАЛА НАЙМЕНШУ КІЛЬКІСТЬ НАГОРОД В ІСТОРІЇ

Україну на Олімпіаді представляли 245 спортсменів у 28 видах спорту. Збірна України посіла 14 сходинку медального рейтингу, завоювавши 20 нагород: 6 золотих, 5 срібних і 9 бронзових. До цього на Іграх 1996, 2000 і 2004 років Україна брала по 23 медалі, а з Пекіна в 2008 році повернулася з рекордом — 27 медалей. За якістю нагород ще гіршими були Ігри-2000, звідки Україна повернулася із 3 золотими медалями.

УКРАЇНСЬКІ ПРИЗЕРИ ЗАРОБИЛИ НА ОЛІМПІАДІ 13 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ

Після початку Олімпіади-2012 Кабмін прийняв рішення збільшити розмір премій українським спортсменам. За золоту медаль розмір премії складає 125 тисяч доларів, за «срібло» — 80 тисяч, за «бронзу» — 55 тисяч. Такі ж суми будуть виплачуватись тренеру або тренерському штабу спортсмена, який виграв медаль.

**НА ПІДГОТОВКУ
ДО ОЛІМПІАДИ У 2012 РОЦІ
БУЛО ВИДІЛЕНО РЕКОРДНІ
870 МЛН ГРН.**

На підготовку до Олімпійських ігор на українських спортсменів в 2007 році було виділено 457,8 млн грн., у 2008 році — 671 млн грн., 2011-му рік — 634 млн грн., 2012-му — 870 млн гривень. У цьому році було найбільше фінансування за всю історію України.

У цього річного розіграші олімпійських медалей у Лондоні взяли участь 56 спортсменів, які представляли Збройні Сили України (всього — 245).

«ЦІ ШІСТЬ»

«Дуже нахабно! Так впевнено виграти олімпійський турнір — не кожен може!» — такими були перші коментарі експертів щодо історичної перемоги в академічному веслуванні представниць команди майстрів четвірки парної Центрального спортивного клубу ЗС України. Молодший сержант Анастасія Коженкова, старший солдат Катерина Тарасенко, працівник ЗС України Наталія Довгодько та молодший лейтенант Яна Дементьєва з 95-ї групи спортсменів Управління спорту Міноборони України не залишили своїм суперницям жодного шансу. Завойована медаль стала другою золотою нагородою України на Олімпійських іграх у Лондоні. А для академічного веслування, як виду спорту в Україні, це взагалі перша золота олімпійська медаль в історії.

**Академічне веслування. Парні четвірки.
Фінал.**

- 1. Україна — 6:35.93**
- 2. Німеччина — 6:38.09**
- 3. США — 6:40.63**

ХВИЛИН ЗМІНИЛИ НАШЕ ЖИТТЯ...»»

ДОВІДКА

Академічне веслування

До програми Олімпійських ігор з 1900 року входили змагання лише чоловіків, у 1976 році почали змагатися й жінки. Академічне веслування в Україні почало розвиватися в 20-ті роки минулого століття у Києві, Дніпропетровську, Миколаєві, Херсоні.

У 1955 році перші золоті медалі для Української РСР на чемпіонаті Європи завоювали Ігор Ємчук, Георгій Жилін, Катерина Землянська та Ніна Опаленко (Іванова). Жіноча вісімка двічі (1978, 1979 роки) здобула золоті нагороди чемпіонатів світу. Киянка Олена Терьошина цього звання удостоювалася 7 разів (1978–1986 роки). Жіноча четвірка парна в 2009 р. перемогла на чемпіонаті світу і Європи, в 2010-му і 2011-му — на чемпіонаті Європи, в 2012-му виграла фінал Кубка світу.

Через кілька днів після лондонської Олімпіади одна із переможниць — Наталія Довгодько завітала до редакції Центрального друкованого органу Міністерства оборони України журналу «Військо України», щоб поділитися враженнями про головні спортивні змагання світу.

— Наталія, ти сама прийшла до секції з академічного веслування або за чиеюсь порадою?

— Мене з братом Іваном, який старший на два роки, до спорту залучили батьки. У нас спортивна сім'я. Мій батько Віктор Іванович — полковник Збройних Сил України, перший віце-президент Федерації академічного веслування України, майстер спорту міжнародного класу з академічного веслування. Свого часу був чемпіоном Радянського Союзу, світу. Мама також завжди була в сфері спорту, кілька років поспіль працювала вихователем у спортивних таборах, куди нас завжди брала з собою. Для Вані першим видом спорту була байдарка, для мене — заняття вітрильним спортом. Також займалася гімнастикою, плаванням, волейболом.

Зізнаюся, що мама трохи нафантазувала, розповідаючи журналістам, що я з трьох років займаюся греблею. Про які три роки може йти мова? Хоча... У три роки мене дійсно посадили у човен, щоб зробити фото. Ми тоді тільки-но відпливли від берега, як я почала голосно плакати. Адже на той час страшенно боялася води, до того ж ще й не вміла плавати. А от у чотири роки, коли була разом із братом у таборі, нас потроху стали залучати до спорту. У п'ять років я вже ходила під вітрилами.

Одного разу мама судила чергові змагання на Трухановому острові, там її побачив мій майбутній перший тренер Раїса Семенівна Кирилова. Вона і запропонувала взяти мене з братом до дитячого табору, де тренувалися гребці. Мовляв, там ми будемо під пильним наглядом. Мені тоді було дев'ять років, брату — одинадцять. Так ми і потрапили на веслування, хоча туди набирають більш дорослих підлітків (з тринадцяти-чотирнадцяти років).

— А брат теж займається академічним веслуванням?

— Так, ми і на Олімпіаді були разом. Іван — призер Кубка світу

2011 року (в четвірці парній хлопці вибороли 3-тє місце), Чемпіонату Європи-2010 (3-тє місце). В складі екіпажу виборів Кубок України-2011 та став цьогорічним чемпіоном України. В Лондоні їхня четвірка парна посіла 9-тє місце. Хоча результат міг бути і вищим...

— То чого ж бракувало хлопцям?

— У них в екіпажі є талановиті спортсмени. А от із тренером проблема. Саме наставник в потрібну мить може відстояти команду. До Івана, приміром, в четвірку парну взяли двох гребців, які... не були відібрані на Олімпіаду. Повірте, прикро слухати історії про таких «туристів». Коли ми фінішували в Лондоні, дівчата просто лягли в човен від виснаження. А деякі колеги Івана за фінішною позначкою почали... фотографуватися на згадку. Про які медалі може йти у такому випадку мова?

— А коли ти прийняла рішення професійно зайнятися академічним веслуванням?

— До дев'ятого класу про спорт вищих досягнень я навіть не мріяла. В школі, незважаючи на щільний графік тренувань, навчалася майже на «відмінно». Мені подобалися технічні дисципліни, тому не вагалася при виборі вишу — поступила до Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», на факультет біотехнології. До того ж, цей заклад мені порекомендував брат, який туди поступив на два роки раніше.

— А вже у КПІ був час на навчання?

— Перші три роки, поки виступала за юнацьку збірну, на змагання практично нікуди не виїжджала. Тому майже нічого не пропускала, всі іспити, заліки здавала першою на «добре» й «відмінно». У мене для викладачів склався такий собі імідж «заучки». А вже цього року, коли дійсно стала професійно займатися спортом, пропуски значно почастишали, тому взимку приїжджала на здачу додаткової сесії.

Довгодько Наталія (Збройні Сили, Дніпропетровськ — Київ). Народилася 7 лютого 1991 р. у Києві. Заслужений майстер спорту України міжнародного класу з веслування академічного. Освіта вища, закінчила Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». Перший тренер — Раїса Кирилова. Фінал КС-2012 — 1-ше місце (четвірка парна). ЧЄ - 2011 — 5-тє місце (одиначка). Чемпіонка України 2010-2012рр. (одиначка). Кубок України-2011 — 2-тє місце (четвірка парна). Тренери — Володимир Морозов, Діна Міфтахутдінова. Хобі — музика, читання.

джала на здачу додаткової сесії. Незважаючи на те, що мої однокурсники відвідували майже всі заняття, я була шокована тим, що знала набагато більше від них. Навіть розв'язувала завдання, відповіді на які треба було шукати в додатковій літературі в науковій бібліотеці. Потрібно було лише включити логіку...

— А як тебе відібрали до екіпажу? Це правда, що рішення приймалося за лічені дні до старту Олімпіади?

— Я була зарахована до складу команди в червні. До мене в складі четвірки парної виступала Олена Буряк. За словами старшого тренера Володимира Морозова, вона технічно не справлялася із завданнями. Мене ж Володимир Михайлович спочатку побоювався брати через вік. Але наша заг-

рібна Яна Дементьева наполягла, мовляв, давайте спробуємо. Старим складом дівчата виступали два роки. І кожного разу ситуація на змаганнях повторювалася — взимку вигравали, а до кінця року, перед чемпіонатами світу, починали програвати. Буряк за своєю вагою (на 20 кг важча від інших, до того ж за зростом вища) випадала із екіпажу.

Отже, коли на змаганнях у Швейцарії ми виграли у наших постійних суперниць-німкенів шість секунд (з моєю попередницею їх випереджали на чотири секунди), Морозов вирішив мене залишити в четвірці.

— Виходить, що навіть одна людина може суттєво вплинути на результат команди?

— Звичайно. Адже дві секунди — це на гонці виходить корпус човна. А, приміром, на лондонській Олімпіаді ми виграли у німкенів, які взяли «срібло», 2,19 сек.

— Тобто твій батько, який є віце-президентом Федерації з академічного веслування, не

складав тобі протекції при затвердженні до складу екіпажу?

— Ні. Повірте, я в ролі пасажирки не була. Щоправда, деякі з дівчат після нашої перемоги щось подібне намагалися стверджувати. Приміром, запитували у старшого тренера Володимира Морозова: «Скажіть, а якби в човні замість Довгодько сиділа Буряк...». Михайлович тоді відповів: «Я Наталю не хотів брати до човна, тому що боявся — програємо. Мене чудом умовили».

— Наталія, звідки гребці набираються сил для таких фее-ричних запливів? Зокрема, яку їжу потрібно вживати?

— Тренер прискіпливо стежить за нашою вагою, яка зазвичай коливається в межах 72–74 кг. В разі потреби навіть на дієті сидимо. Перед Лондоном Морозов навпаки вимагав, щоби дівчата набрали вагу. Адже з навантаженнями і зі спекою на тренуваннях, які проходили в Азербайджані, ми миттєво худли.

Що стосується дієти, то не зловживаємо солодким, чіпсами.

Вживаємо звичайну здорову їжу, в якій більше білків. У раціоні завжди присутні м'ясні блюда. Наш лікар стверджує, що за тиждень можна навіть випивати келих червоного сухого вина — воно підіймає рівень гемоглобіну в крові.

— Перед Олімпіадою тренувальний графік був напруженим?

— Дивіться самі: у нас торік до чемпіонату світу було «накатано» 3 500 км. А цьогогоріч цю позначку ми перетнули до перших весняних стартів. Тобто працювали, як кажуть, не покладаючи весел. Тренувалися напружено і взимку на тренажері типу «концепт». На ньому можна імітувати рухи у човні. Багато працювали зі штангою. В основному прокачували ноги, руки, спину.

— А якими були умови для тренувань? Багатьох вболівальників вразив сюжет одного із центральних телеканалів про жахливі умови підготовки до Олімпіади легкоатлетів...

— У Конча-Заспі в нас збори були лише один раз. Я там з дівчатами не мешкала, адже сама киянка, і все у мене поруч — басейн ЦСКА, база на Трухановому острові. Проте щось таке чула, що багатьом спортсменам умови не сподобалися. Адже, наприклад, в тренажерному залі вони замість 2–2,5 годин проводили від чотирьох і більше. Причина банальна — на всіх не вистачало тренажерів. До того ж в ідально були величезні черги, отже, щоб в них не простоювати і не сидіти голодними, дівчата брали з собою на заняття... шоколадки.

— Скільки за тренування ви «накручували» кілометражу?

— Від двадцяти кілометрів зранку, від п'ятнадцяти ввечері. А на зборах в Азербайджані — ще більше. Саме там ми змогли максимально використати час для підготовки. Адже на каналі, де тренувалися гребці ще за радянських часів, лише в одну сторону можна без перешкод гребти всі п'ятнадцять кілометрів.

— Під час перегонів бувають критичні моменти, приміром, зіткнення екіпажів?

— На тренуваннях — так, інколи трапляються. Адже там немає розмічених доріжок. Бувають випадки, коли ламається весло. У нас зламати весло називається «упіймати

щуку». А це — вимушена зупинка, втрачені секунди. Практично сто відсотковий програш...

— Скажи, а якими були умови для проведення змагань у Лондоні?

— Заїзди проходили в центрі з греблі, який належить коледжу Ітон. На його будівництво витратили 17 млн фунтів стерлінгів. Максимальна довжина каналу — 2,2 км, дистанція для проведення змагань — 2 000 метрів.

Олімпійський гребний канал розташований поза Лондоном, у сільській місцевості. Мене вразили краєвиди: на полях вже була прибрана пшениця, трактори поливали якісь овочі, навіть бачила з вікна автобусу отари овець. А поруч — військові кордони, за якими в чергах на контроль очікували вболівальники, спортсмени і журналісти. Далі потрібно було автобусом під'їхати до трибун. Поруч із ними стояли причепи-конструктори, на яких перевозять човни. Більшу частину дистанції глядачі дивилися на великих екранах. І тільки саму видовищну ділянку — з 1 500 до 2 000 метрів — можна було подивитися наживо.

Зауважу, що в Англії академічна гребля вважається королівським видом спорту, тому там багато вболівальників. Одного разу на трену-

ванні нам навіть пощастило зустріти двох британських принців. Не відразу їх впізнали, хоча обличчя хлопців були досить знайомими. Потім пригадали, що бачили їх по телебаченню. Мабуть, вони теж звернули увагу на наші зацікавлені погляди і всміхнулися нам. Було приємно.

— Канал дійсно ідеально підходить для академічного веслування?

— Я би так категорично не стверджувала. Там досить невдала роза вітрів. Приміром, під час тренувань на дистанції 2 000 метрів спочатку дув бічний вітер з одного боку, потім — з іншого, надалі — зустрічний, потім, коли заїжджаємо до трибун, — попутний. Тобто за два кілометри повітряні потоки настільки змінюються, що човни дуже крутить. В нашій дисципліні із шести доріжок лідерам надають кращі (щоб не заважав вітер). Зазвичай, третю або четверту. Нам також надали третю, хоча за місцевими умовами кращою була б шоста. У деяких випадках роблять виключення для лідерів, але цього разу нам назустріч не пішли. Не знаю, можливо, це і спеціально зробили. Але ми все одно довели, що ми — найкращі. І нам «по цимбалах», якою доріжкою гребти.

До речі, вже через два дні, коли переглядали змагання чоловіків в одиночному розряді, то там претендента на нагороди із Нової Зеландії поставили не на четверту, а на шосту доріжку.

— У фінальному заїзді наша четвірка парна фінішувала із значним відривом...

— У жіночій парній четвірці виступали 32 команди. Ми кваліфікувалися у фінал, випередивши у своєму заїзді екіпажі з Австралії, Нової Зеландії й Великої Британії. Хоча попередньо наш час (6:14.82) був гіршим, ніж у переможниць іншої групи — команди Німеччини (6:13.62). Але головними стали хвилини й секунди, показані у фінальному заїзді, де ми з результатом 6:35.93 випередили команди Німеччини (6:38.09) і США (6:40.63).

Ми вирвалися вперед вже з перших метрів дистанції і потім у ході перегонів тільки нарощували перевагу. Коли виходили на старт, наша загірна Яна Дементьева дала настанову, що ми не повинні нікому подарувати жодного гребка. А ще — що наші чотири серця повинні битися, як одне. Тому, коли виходили на розминку, у нас були чотири маленьких серця, а коли вийшли на старт — то, дійсно, мали, нібито, одне велике.

На позначці 250 метрів ми спробували вирватися вперед, однак якийсь час поруч щільно йшов австралійський екіпаж, та й німкені не відставали. Але вже на другому відрізку дистанції наша перевага стала істотно більшою. Позначку 1 000 м також пройшли у ролі лідерів, однак уже з американським і німецьким екіпажами «на хвості», які відставали приблизно на 3 се-

кунди. Те, що з боку цих спортсменів існує серйозна небезпека, показав фініш третьої ділянки, коли німкені різко рвонули вперед, змусивши і нас накривувати темп. Ефект від цього ривка був вражаючим. Ми знову вирвалися вперед і цього виявилось досить, щоб фінішувати першими з олімпійським золотом! Ці шість хвилин змінили наше життя...

— Наталія, а самі дівчата були впевнені у тому, що візьмете саме «золото»? Адже в пресі повідомлялося, що всі лондонські букмекери ставили на вашу перемогу....

— У нашій дисципліні така впевненість неприпустима. Приміром, взяти хоча б чоловічу четвірку парну із Хорватії. Хлопці цього річ вигравали всі змагання. Але на Олімпійських іграх були другими — пропустили вперед німців. Тобто впевненими в перемозі на сто відсотків ми не були, але вірили у свої сили. Все-таки дуже багато відпрацювали. Хоча був досить курйозний випадок, коли від нас навіть практично офіційно вимагали отримати «золото».

— Як таке можливо?

— Пам'ятаю, чергового разу проходили допінг-контроль. Так от, одна із представниць комісії сказала, що настільки вірить в нас, що поставила досить велику суму в букмекерській конторі на наш виграш. І це був лише початок. Надалі такий тиск пішов — виявилось, що ця спортивна функціонерка була не першою, хто залишив солідну суму в букмекерських конторах Лондона, бажаючи значно «піднятися» на нашому вдалому виступі.

— Отже, скандалу із допінгом вам можна було не боятися...

— Ми його і не вживали, то чого ж нервувати? Хоча були й готові до неприємностей. В однієї із наших дівчат, Яні Дементьевої, вже була олімпійська медаль. В Афінах в 2004 році вона входила до складу четвірки, яка завоювала «бронзу», але через три дні була позбавлена нагороди після того, як у пробі Олени Олефіренко був виявлений заборонений препарат «Етаміван». Так сталося, що сама Оленка, заповнюючи на Олімпіаді папірці, написала, що приймала якийсь лікарський препарат. Він не був заборонений для вживання спортсменами... до заїзду в олімпійське селище. Лише згодом, через кілька днів, його заборонили. Цього ніхто із складу нашої команди не знав. Отже, через три дні після вручення нагород їх забрали, і з третього українців пересунули на шосте місце. Але через вісім років Яна перекувала ту нещасливу афінську «бронзу» в повновісне лондонське «золото».

— А трапляються випадки, коли спортсменам перед змаганнями конкуренти щось підсипають?

— Нас тренери попереджали про подібні випадки. Тому, якщо на змаганнях наша пляшка з мінералкою була відкритою і ми десь на одну мить відвернулися, то краще з неї вже не пити.

— Наталія, до якого віку можна виступати в академічному веслуванні?

— Все залежить від спортсмена. Приміром, Яні Дементьєвій зараз 34 роки. Були в нас спортсменки, що гребли до 38 років. А, приміром, представниця білоруської команди Катя Ходатович виступає в сорок років.

— Отже, можна сподіватися побачити тебе і на наступній Олімпіаді?

— Чому б і ні? Нам відпочивати нема часу. Через кілька днів знову вирушимо на збори до Дніпропетровська. А у вересні будемо стартувати на чемпіонаті Європи в Італії.

— Журналісти «Війська України» бажають екіпажу нових перемог і повторення «золото-го» тріумфу на наступній Олімпіаді.

— Спасибі. Ми не підведемо наших вболівальників.

Бесіду вели: Володимир ЯРЦЕВ,
Валентин БУРЯЧЕНКО, Юрій КУЗНЕЦОВ

XXX ЛІТНІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ: КАЛЕЙДОСКОП ПОДІЙ — СПОДІВАННЯ, ПЕРЕМОГИ, СУДДІВСЬКІ ПОМИЛКИ...

З 27 липня до 12 серпня 2012 року в Лондоні проходили XXX літні Олімпійські ігри. Лондон став першим містом, яке прийняло ігри вже втретє (раніше вони там проходили в 1908 та 1948 роках).

У змаганнях брали участь 16 тисяч спортсменів із 204 країн світу, які розіграли 302 комплекти медалей у 32 видах спорту.

НАЙКРАЩІ РЕЗУЛЬТАТИ УКРАЇНЦІВ НА ОЛІМПІАДІ-2012

1. «Золото». Яна Шемякіна («Динамо» — «Україна», Львівська область). Фехтування. Шпага.
2. «Золото». Катерина Тарасенко (Збройні Сили — «Україна», Дніпропетровськ), Наталія Довгодько (Збройні Сили, Дніпропетровськ — Київ), Анастасія Коженкова (Збройні Сили — «Україна», Дніпропетровськ), Яна Дементьева (Збройні Сили — «Україна», Дніпропетровськ). Веслування академічне. Четвірка парна.
3. «Золото». Юрій Чебан, (Збройні Сили, Одеса). Веслування на каное, 200 м.
4. «Золото». Олексій Торохтій («Динамо», Харківська — Хмельницька області). Важка атлетика, вагова категорія до 105 кг.
5. «Золото». Олександр Усик («Україна» — «Динамо», АР Крим — Львівська область). Бокс, вагова категорія до 91 кг.
6. «Золото». Василь Ломаченко («Колос» — «Динамо», Київ). Бокс, вагова категорія до 60 кг.
7. «Срібло». Денис Беринчик («Освіта» — «Динамо», Київ). Бокс, вагова категорія до 64 кг.
8. «Срібло». Інна Осипенко-Радомська («Україна» — «Динамо», Київська — Вінницька області). Веслування на байдарці-одиночці, 500 м.
9. «Срібло». Інна Осипенко-Радомська («Україна» — «Динамо», Київська — Вінницька області). Веслування на байдарці-одиночці, 200 м.
10. «Срібло». Олександр П'ятниця (Збройні Сили, «Освіта» — «Україна», Дніпропетровська область). Метання списа.
11. «Срібло». Валерій Андрійцев («Динамо», Київ — Житомирська область). Боротьба вільна, вагова категорія до 96 кг.
12. «Бронза». Олена Костевич («Колос» — «Динамо», Чернігів). Стрільба кульова. Пневматичний пістолет, 10 м.
13. «Бронза». Юлія Каліна («Колос», Київська область). Важка атлетика, вагова категорія до 58 кг.
14. «Бронза». Олена Костевич («Колос» — «Динамо», Чернігів). Стрільба кульова. Пневматичний пістолет, 25 м.
15. «Бронза». Ольга Харлан («Спартак» — «Динамо», Миколаївська область). Фехтування, шабля.
16. «Бронза». Олесь Повх (Збройні Сили — «Україна», Запоріжжя), Христина Стуй («Динамо», Івано-Франківськ), Марія Ремень (Збройні Сили — «Україна», Донецьк — Запоріжжя), Єлизавета Бризгіна («Динамо», Київ — Луганськ). Легка атлетика, естафета 4x100 м.
17. «Бронза». Ольга Саладуха («Динамо» — «Колос», Донецька область). Легка атлетика, потрійний стрибок.
18. «Бронза». Ігор Радівілов («Спартак», Донецька область). Спортивна гімнастика, опорний стрибок.
19. «Бронза». Олександр Гвоздик («Україна», Харківська область). Бокс, вагова категорія до 81 кг.
20. «Бронза». Тарас Шелестюк («Колос» — «Освіта», Сумська область). Бокс, вагова категорія до 69 кг.

16 серпня 2012 Президент України зустрівся з чемпіонами та призерами лондонської Олімпіади

Президент України Віктор Янукович привітав переможців та призерів Ігор XXX Олімпіади, їх тренерів та всю українську збірну з успішним виступом в Лондоні.

Під час зустрічі з олімпійцями, яка відбулася в Лівадійському палаці в Ялті, глава держави висловив їм слова вдячності. «За вашу мужність, за вашу відданість спорту і Вітчизні велика вам подяка і низький вам уклін», — сказав Віктор Янукович.

«Ми вдячні Віктору Федоровичу за високу оцінку виступу наших олімпійців на Іграх у Лондоні, — подякував від імені всіх спортсменів і тренерів Сергій Бубка. — Приємно, що перемоги і досягнення українських атлетів не залишилися непоміченими, а вручені їм нагороди і визнання ще раз підкреслюють визначну роль олімпійців у формуванні позитивного іміджу нашої Батьківщини в світі. Ми розглядали два варіанти місця проведення зустрічі — в Києві або в Криму, а саме — в Лівадійському палаці. Зупинилися на останньому, щоб підкреслити значущість сьогоднішньої події. Адже Лівадійський палац був свідком епохальних подій, приймаючи в своїх стінах Уїнстона Черчілля і Франкліна Рузвельта. Сьогодні ж буде вписано ще й спортивну сторінку в його літо-

пис. Доторкнувшись до історії, насолодившись прекрасними краєвидами і природою, більшість спортсменів поїде відпочивати, щоб набратися сил для нових подвигів. І ми віримо, що наші чергові перемоги не за горами».

Президент України Віктор Янукович вручив державні нагороди 24 олімпійським переможцям і призерам Олімпійських ігор, які здобули медалі у 20 видах змагань.

Вісім олімпійських призерів-армійців удостоєні державних нагород

Указом Президента України від 15 серпня № 474/2012 армійських спортсменів, які здобули 4 олімпійських медалі XXX Олімпійських ігор у Лондоні у командних та індивідуальних виступах, у числі інших олімпійців-призерів, нагороджено державними нагородами.

За досягнення високих спортивних результатів на XXX літніх Олімпійських іграх у Лондоні орденом «За заслуги» III ступеня нагороджені представниці команди майстрів з водно-веслувальних ви-

дів спорту Центрального спортивного клубу Збройних Сил України заслужені майстри спорту молодший сержант Анастасія Коженкова, старший солдат Катерина Тарасенко, майстер спорту працівник Збройних Сил України Наталя Довгодько та майстер спорту міжнародного класу молодший лейтенант Яна Дементьєва з 95-ї групи спортсменів Управління спорту Мініборони України, які вперше в історії України вибороли «золото» Олімпійських ігор в академічному веслуванні. Також орденом «За заслуги» III ступеня нагороджені майстер спорту молодший лейтенант Юрій Чебан з 95-ї групи спортсменів Управління спорту Мініборони України, який здобув «золото» у веслуванні на байдарках і каное, та майстер спорту міжнародного класу працівник ЗС України Олександр П'ятниця, котрий виборов «срібло» у легкій атлетиці з метання спису.

Ще дві армійські представниці — майстри спорту з Центрального спортивного клубу Збройних Сил України працівники Збройних Сил України Олеся Повх та Марія Ремень, які здобули «бронзу» у командній естафеті 4x100 метрів, нагороджені орденом княгині Ольги III ступеня.

**Прем'єр-міністр України
Микола Азаров:
«Україна не дорахувалася
вже шести медалей на
Олімпіаді в Лондоні через
несправедливе суддівство»**

Про це він заявив 9 серпня під час спілкування із працівниками заводу «Імпульс» у Шостці (Сумська область).

«Щоб не позбавляли (медалей. — Ред.), потрібно, щоб країна була сильною», — підкреслив Прем'єр.

А вже 17 серпня, на церемонії вшанування українських олімпійців, Микола Азаров наголосив, що Україна достойно виступила на Олімпіаді й залишила позаду себе багато великих країн.

На зустрічі з Прем'єр-міністром олімпійський чемпіон-важкоатлет Олексій Торохтій зазначив, що «та винагорода, яка була обіцяна, сьогодні отримана в повному обсязі».

**Президент НОК України
Сергій Бубка:
«Виступ української
команди — не провал»**

«На минулих літніх Іграх 27 медалей стали для нас несподіванкою. Відверто кажучи, ми навіть не були до цього готові. Але Олімпіада — це вкрай непередбачувані змагання. В Лондоні у нас багато четвертих-п'ятих місць. Конкуренція виросла за рахунок того, що географія країн, які борються за медалі, значно розширилась. Але, в принципі, ми залишаємось у тому ж діапазоні — 20 медалей. Приблизно на стільки ж ми і розраховували за результатами чемпіонатів світу, що проходили за рік до Олімпіади. Після Ігор ми проаналізуємо виступ у Лондоні, але й так зрозуміло, що повинні працювати над розвитком спортивної інфраструктури, як це було колись у СРСР, належним чином оплачувати тренерську працю, щоб у людей були мотивація та інтерес працювати».

МЕДАЛЬНИЙ ЗАЛІК

	Країна	Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	46	29	29	104
2	Китай	38	27	22	87
3	Велика Британія	29	17	19	65
4	Росія	24	25	33	82
5	Південна Корея	13	8	7	28
6	Німеччина	11	19	14	44
7	Франція	11	11	12	34
8	Італія	8	9	11	28
9	Угорщина	8	4	5	17
10	Австралія	7	16	12	35
11	Японія	7	14	17	38
12	Казахстан	7	1	5	13
13	Нідерланди	6	6	8	20
14	Україна	6	5	9	20

ОЛІМПІЙСЬКЕ СУДДІВСТВО — НЕ ВІР ОЧАМ СВОЇМ...

Українській команді, можливо, Ігри запам'ятаються суперечливими рішеннями суддів. Двічі українські спортсмени вже навіть почали святкувати отримання бронзових медалей, але після поданих апеляцій атлетів із інших команд їх в українців забрали. Жодну з українських апеляцій не задовольнили, причому за обставин, коли більшість експертів та коментаторів не могли повірити власним очам, що перемоги присуджували їхнім суперникам.

Приміром, 4 серпня Україна була позбавлена медалі через рішення суддів — цього разу постраждала семиборка Людмила Йосипенко, у якої відібрали «бронзу».

На прес-конференції для журналістів головний тренер збірної України з легкої атлетики Олександр Апайчев розповів, що «після оголошення результатів німкеня Шварцкопф була дискваліфікована в бігу на 800 метрів і наша Йосипенко посіла третє місце. Після цього німці подали протест, який задовольнили. Але ми теж з технічним лідером дивилися відео — німкеня чотири рази на-

ступила на лінію! Це видно явно! Ми подали зустрічний протест. Його відхилили. Це просто неймовірно». За словами Апайчева, німкеня, коли стартувала, на віражі кілька разів наступила на внутрішню бровку. «Це грубе порушення. Одного разу достатньо, щоб зняти спортсмена. Тому її й дискваліфікували. І це було правильне рішення. Проте надалі наш протест не задовольнили, не пояснюючи, чому. Ситуація така: ми подаємо протест, його розглядає апеляційне журі, це кілька людей. І вони виносять рішення».

**Євген Хитров:
«СПОЧАТКУ БУЛО
ПРИКРО, А ЗАРАЗ
ВЖЕ ВСЕ
НОРМАЛЬНО»**

Український боксер Євген Хитров (до 75 кг), який 2 серпня в 1/8 фіналу турніру з боксу на Олімпіаді в Лондоні зазнав вельми спірної поразки від британця Ентоні Огого, поділився своїм баченням ситуації.

«Розповідати особливо нічого. Я думаю, ви самі все чудово бачили. Життя на цьому не закінчується. Треба продовжувати працювати. Всі протести були відхилені.

Спочатку було прикро, а зараз вже все нормально. Значить, так мало бути. Все на краще. Я сподіва-

юся, що надалі у мене все буде нормально.

Після бою тренери англійської команди підходили, сказали, що я - молодець, боець... В такому дусі. Огого не підходив, я думаю, він сам був у шоці.

Судді затилювали з оголошенням результату, під час паузи я подивився на бразильського суддю після оголошення рішення — його обличчя виражало розгубленість. Я так зрозумів, що він побачив по очах, що сталося.

В Інтернеті одразу через кілька хвилин після бою виклали суддівські записки, де було видно, що за чистими ударами рахунок становив 18:18, а по брудних — 53:52. Я думаю, він це побачив і зрозумів, що вони хотіли протягнути англійця, тому він був у подиві, зрозумів, що вони щось там замишляють», — розповів Хитров.

Старший тренер збірної України з боксу Дмитро Со- сновський вважає, що на Олімпійських іграх суддівство було чесним не завжди.

«Мені здається, в Україні про це не говорить тільки ледачий. Арбітраж — момент вельми делікатний, нам, тренерам, давати об'єктивні оцінки непросто.

На жаль, такі явища мають місце не тільки в боксі — і, як показали події, не тільки з Україною. Всі навколо вже говорять, що ці Ігри — найбрудніші в історії».

КОМЕНТАРІ АРМІЙЦІВ — ПЕРЕМОЖЦІВ ТА ПРИЗЕРІВ ОЛІМПІАДИ:

**«МИ БУЛИ, ЯК ДИКІ
КІШКИ...»**

**Бронзові призерки
в жіночій естафеті
4 по 100 метрів —
Олеся Повх,
Христина Стуй,
Марія Ремєнь та
Єлизавета Бризгіна**

Дівчата зробили все, щоб до своїх титулів додати ще й бронзові медалі Олімпійських ігор. Кваліфікувавшись з найкращим своїм часом в сезоні — 42,36 секунди, українки не лише покращили свій результат у фіналі — 42,04, а й встановили новий рекорд України.

«Золото» здобули представниці США (40,82) з новим світовим рекордом, «срібло» — у дівчат з Ямайки.

За словами українських спортсменок, вони мріяли про перемогу, але це поки що не реально. «Ми дуже задоволені. Спасибі нашим тренерам та запасним дівчатам Погребняк та Пятаченко. Вони диви-

лися, хвилювалися та бігли, напевно, разом з нами. Тому і радіти ми будемо разом. Ми весь сезон йшли до цього результату. Спасибі і нашим батькам. Вони, мабуть, постаріли та посивіли, доки дивилися фінал. Естафета — це ж як поворот голови — і палочки вже нема. Потрібно було бігти зі всіх ніг, як останнього разу. Тут іноді тисячні секунди вирішують все.

Легка атлетика. Жінки. Естафета 4x100 метрів. Фінал:

- 1. США — 40,82**
- 2. Ямайка — 41,41**
- 3. Україна — 42,04**

**Юрій Чебан:
«НА 200-МЕТРІВЦІ
НЕМАЄ ЧАСУ
ДУМАТИ. ЦЕ ЯК
ЗАПАЛЬНИЧКА:
ГАЗ ПУСТИЛИ,
ВОГНИК З'ЯВИВСЯ
І ЧЕРЕЗ СОРОК
СЕКУНД ЗГАС»**

Молодший лейтенант Юрій Чебан переміг у фінальному запливі на 200 метрів на каное.

Цього року 200-метровка вперше включена в програму Олімпійських ігор. Це перша олімпійська золота медаль за всю історію українського спорту в цьому виді.

«На п'ятсотметровці ми дійсно розраховуємо сили так, аби першу половину дистанції відпрацювати трохи спокійніше і додати на фінішному відрізку. А на цій дистанції ніякої тактики не було і бути не може. На двохстах метрах немає часу думати. Це як запальничка: газ пустили, вогник з'явився і через сорок секунд згас, — розповідає олімпійський чемпіон. — Тренер мені сказав: зроби все можливе, щоб одразу відірватися від суперників, а там що буде, то й буде. На фініші стався невеличкий збій. Однак це не завадило мені фінішувати першим, адже я мав перевагу над своїми найближчими переслідувачами і врешті-решт випередив їх. Я абсолютно щасливий».

Чоловіки. Каное-одиначки, 200м. Фінал

- 1. Юрій Чебан (Україна) — 42,291**
- 2. Євген Шуклін (Литва) — 42,792**
- 3. Іван Штиль (Росія) — 42,853**

Олександр П'ятниця: «НАПЕРЕДОДНІ МЕНІ СНИЛОСЯ, ЩО ВИБОРЮ НАГОРОДУ»

Після змагань Олександр розповів журналістам, що з дитинства був дуже спортивним, «у 10 років бігав швидше, ніж 18-річні» і найкраще у школі метав м'яч.

«Довго не міг визначитися, яким видом спорту хочу займатися. Вчилищі займався рукопашним боєм, стрільбою, потім захопився шахами. Тільки в 2006 році став метати спис. Працював сторожем на стадіоні «Локомотив», о 3-ій ночі, щоб ніхто не бачив, метав спис», — каже П'ятниця.

«Я трохи засмучений, але срібна медаль Олімпійських ігор — це перемога, — розповів Олександр. — Напередодні мені снилося, що вибору нагороди. Сподівався на те, що вона буде бронзовою. Ще перед кваліфікацією у мене виникли проблеми зі стегном. Це завадило мені розігнатися, як слід. Крім того, відчувався біль то у коліні, то у руці, але він зник. Та це — хороша прикмета, адже подібні ситуації в моїй кар'єрі уже були і закінчувалися вони успіхом. Незважаючи на все це, мій загальний стан сьогодні був найкращим за всю кар'єру. Я виклався в одній спробі, яка і забезпечила мені медаль, і знав, що більше не зможу додати».

За словами армієця, він задоволений, хоча сім програних сантиметрів і засмутили: «Я вдячний своєму тренеру Миколі Васильовичу Гурневичу, з яким працюю не так давно, проте моя технічна майстерність під його керівництвом

зросла. Також мені допомагає в тренуваннях дружина. Просто не міг її підвести».

Легка атлетика. Чоловіки. Метання списа. Фінал:

1. Кешорн Уелкотт (Тринідад і Тобаго) — 84,58 м

2. Олександр П'ятниця (Україна) — 84,51 м

3. Антті Руусканен (Фінляндія) — 84,12 м

Яна Дементьєва: «МИ СТАРТУВАЛИ ІЗ ЧОТИРМА СЕРЦЯМИ, А ФІНІШУВАЛИ З ОДИМ»

Переможниці Олімпійських ігор у Лондоні (академічне веслування. Парні четвірки) — молодший сержант Анастасія Коженкова, старший солдат Катерина Тарасенко, працівник Збройних Сил України Наталія Довгодько та молодший лейтенант Яна Дементьєва.

Капітан команди ЯНА ДЕМЕНТЬЄВА:

«Емоції й дотепер переповнюють. Мене запитують — ви відчуваєте себе олімпійськими чемпіон-

ками? Не знаю, як у дівчат, але у мене це відчуття приходить тоді, коли нас поздоровляють. Коли ти на самоті, начебто, якою була, такою й залишилася...

На запитання, в чому секрет нашого успіху, я відповідаю: «Наш секрет в тому, що нас було більше, ніж чотири. Я, як капітан команди, перед кожним стартом говорю завжди щось різне. Ти не плануєш, що сказати. Слова якось приходять самі. І цього разу, коли ми вийшли на старт, я сказала дівчатам, що зараз у нас чотири маленьких серця, а на старті буде одне велике й на всіх. Нас було стільки, скільки людей за нас вболівали. Тому, напевно, ця перемога — заслуга всіх людей, які віддавали нам свою енергію».

НАСТАСІЯ КОЖЕНКОВА:

«Зараз ми будемо насолоджуватися цією перемогою. Трохи відпочинемо, і знову в бій. У вересні в Італії стартує чемпіонат Європи. Плануємо туди поїхати».

КАТЕРИНА ТАРАСЕНКО:

«На церемонію нагородження ми вийшли з національним прапором. Це я його в Дніпропетровську купила за тиждень до від'їзду. А ще було приємно, що нас золотими медалями нагороджував Сергій Бубка. Це стало повною несподіванкою. Він сказав, що телефонували Президент країни, Прем'єр-міністр із поздоровленнями. Дуже приємно, стоячи на нагородному плоті, почути, що твоє досягнення оцінили на вищому рівні».

Академічне веслування. Парні четвірки. Фінал:

1. Україна — 6:35.93

2. Німеччина — 6:38.09

3. США — 6:40.63

За матеріалами засобів масової інформації підготував Юрій СМЕЛОВ

СЕРЦЕ — НЕ КАМІНЬ...

Серцево-судинні захворювання вкорочують вік сотням тисяч наших співвітчизників. Вони є найпоширенішою медико-біологічною та соціальною проблемою як в усьому світі, так і в Україні. За цими показниками наша країна посідає перше місце в Європі. За офіційною інформацією, саме від серцевих недуг помирають майже 500 тисяч українців щороку. Це більше, ніж від раку, туберкульозу і СНІДу разом узятих.

Зважаючи на гостроту проблеми, я попросив лікаря-кардіолога вищої категорії, кандидата медичних наук, полковника медичної служби Андрія Голода, який є начальником відділення реанімації та інтенсивної терапії для терапевтичних хворих Головного військово-медичного клінічного центру Міністерства оборони України «Головний військовий клінічний госпіталь», розповісти про ситуацію, що склалася. А також про те, як звести до мінімуму ризик «підхопити» серцево-судинне захворювання.

— Ситуацію із серцево-судинними захворюваннями інакше, як загрозливою, не назвеш, — каже Андрій Григорович. — За офіційною статистикою, понад 60 відсотків смертей українців спричинені саме ними. Щороку у нас реєструють майже 50 тисяч випадків інфаркту міокарда, 100–120 тисяч інсультів, а понад 5 тисяч малюків народжуються з тими чи іншими вадами серця. Сьогодні кожен другий до-

рослий українець страждає від підвищеного кров'яного тиску — хвороби небезпечної і підступної, здатної спровокувати інші захворювання, які відбирають людські життя.

Кількість хворих з кожним роком зростає. Наприклад, якщо у 2006 році на обліку у кардіологів перебувало близько 24 мільйонів наших співвітчизників, то сьогодні, за інформацією МОЗ України, їх понад 25 мільйонів.

Це — офіційна статистика. Насправді ж людей, які мають ті чи інші проблеми з «головним двигуном» організму, значно більше, тому що не всі звертаються по допомогу до медичних закладів. Насамперед у сільській місцевості.

— Цікаво, а яка ситуація в інших країнах?

— Теж далека від ідеальної. Але дещо різниться від нашої.

Наприклад, кількість смертей, спричинених серцево-судинними захворюваннями в Росії, минулого року становила 645 на 10 тисяч на-

селення, у Грузії — 430. А ось у країнах Європейського Союзу вона значно краща. Зокрема, у Греції — 244, Німеччині — 199, Канаді — 130, а в Японії — 103. У нас ця цифра становить 630! Коментарів, гадаю, ці дані не потребують.

— Серцево-судинних захворювань, як відомо, багато. Які з них найбільше дошкуляють українцям?

— Хвороб, які так чи інакше зачіпають серцеву діяльність, дійсно вистачає: стенокардія, інфаркт міокарда, атеросклероз, ішемічна хвороба серця, яка є найбільш розповсюдженою (за інформацією Національного інституту кардіології ім. академіка М. Д. Стражеска АМН України, на неї в Україні хворіють майже 8 мільйонів чоловіків). Ішемічною хворобою серця або, як її ще називають, стенокардією, вражено 30–40 відсотків дорослого населення. Ішемія — захворювання коронарних судин, і виникає вона через недостатнє постачання киснем серцевого м'яза. На їх стінках утворюються атеросклеротичні бляшки, що заважають їм працювати, звужується прохід, і кров не може вільно надходити до серця.

Це захворювання зазвичай провокується неправильним харчуванням, зокрема, наляганням на жирні харчі, — утворюється надлишковий холестерин, а той, в свою чергу, утворює атеросклеротичні бляшки.

— Які симптоми цієї хвороби? Чи можна їх розпізнати?

— Звичайно. Бо це захворювання супроводжується нападами болю за грудиною або у ділянці серця, який, як правило, виникає під час фізичних навантажень і швидко проходить після їх припинення.

— Чи можна позбутись цього захворювання, і якщо так, то як саме?

— Якщо в артеріях не надто багато накопичилося холестерину, то людина лікується медикаментозно. А коли занадто, то без хірургічного втручання не обійтись: хворому вставляють в артерію спеціальний стент, розширюючи її просвіт, або роблять шунтування, створюючи додатковий шлях, який обходить місце звуження артерії. Людям, які відчувають симптоми, про які вже казав, я би радив негайно звернутись до лікаря-кардіолога.

Безумовним лідером серед хвороб, пов'язаних із серцевою діяльністю, є також гіпертонічна, яку відомий академік М. Д. Стражеско називав безжалювим убивцею. І мав рацію: через надмірний артеріальний тиск зношуються судини, розвивається атеросклероз і спрацьовується саме серце. Тому і виникають інфаркти та інсульты.

У багатьох моїх пацієнтів спостерігається тахікардія — прискорене серцебиття. Вона може бути спричинена різними чинниками: як серцевими хворобами, так і хворобами інших органів. Наприклад, щитовидної залози. Але, разом з тим, її можуть спровокувати стреси, вживання кави (особливо у надмірних дозах). Сьогодні тахікардія є й у молодих людей, не кажучи вже про тих, кому за п'ятдесят.

— А що скажете про інфаркт міокарда, який відбирає життя у багатьох наших громадян?

— Виникає він раптово, і часу, щоб врятувати людину, залишається дуже мало. Ця хвороба уміє «маскуватись» під інші. Наприклад, під зубний біль чи біль у ділянці нижньої щелепи, шиї, лівої руки і навіть лівої лопатки. Відчуваються

приступи болю — по 10–15 хвилин. Перед інфарктом може початися приступ, схожий на приступ астми, коли людині не вистачає повітря.

Є чимало й інших симптомів, на які, як правило, люди не звертають особливої уваги.

— Останнім часом дедалі популярнішою стає народна медицина — лікування без застосування медичних препаратів. Чи доцільна вона при серцево-судинних захворюваннях?

— Як на мене, то все потрібно робити без фанатизму. Це стосується традиційного, тобто медикаментозного лікування, і фітотерапії. Наприклад, при стенокардії застосовують лікарські рослини, які розширюють кровоносні судини, поліпшують постачання кисню до міокарда, підвищують стійкість серцевого м'яза до гіпоксії, знижують рівень холестерину в крові. Такі властивості, зокрема, мають астрагал шерстистоквітковий, валеріана лікарська, собача кропива звичайна та багато інших рослин.

Але обов'язково слід порадитись з лікарем. Бо, на жаль, є чимало випадків, коли ніякі цілющі властивості рослинного світу не допоможуть. Маю на увазі запущені хвороби, різні ускладнення, якими вони супроводжуються.

— Від чого найчастіше потерпають серця наших співвітчизників?

— Ми звикли в усіх проблемах і негараздах, пов'язаних з нашим здоров'ям, винити медицину. Вона, звичайно, не ідеальна, але ж не треба забувати, що багато залежить і від нас. Нагадаю, що за висновками Всесвітньої організації охорони здоров'я, на 50 відсотків здоров'я людини залежить від її способу життя, на 20 — від стану навколишнього середовища, ще на 20 — від генетичної схильності і лише на 10 — від медичної галузі тієї країни, де вона проживає. На 10 відсотків! А у нас більшість чомусь вважає, що на всі 90, а то й 100!

Розумію, що значна частка людей, на превеликий жаль, «запрограмована» на серцево-судинні хвороби від народження. Не вдаватимусь до причин, але це так. Разом з тим, переважна більшість українців може звести до мінімуму ризик захворіти. Для цього потріб-

но вести здоровий спосіб життя: не зловживати алкоголем, не палити, займатись спортом або фізкультурою. Не усі дотримуються цих елементарних вимог. За інформацією МОЗ, у нас щороку від зловживань алкогольними напоями гине 7–8 тисяч осіб. Це — офіційна статистика. Насправді жертв оковитої, яка неабияк впливає насамперед на діяльність серцево-судинної системи і може миттєво її паралізувати, набагато більше.

А тютюнокуріння? У нас палять 35–40 відсотків чоловіків і понад 20 відсотків жінок. Жахає те, що вже і 12–14 літні підлітки знають смак пива, вина, а то й горілки, палять на очах шкільних учителів, батьків і нікому, складається враження, немає до цього діла!

У багатьох юнаків призовного віку під час проходження військово-лікарської перевірки виявляють ті чи інші серцеві патології. Здебільшого вони обумовлені пристрастю хлопців до чарки і цигарки, просиджуванням в більярдних та комп'ютерних клубах, де вони «розслабляються». Ось коли б розслаблялися на спортивному майданчику, у басейні...

— Але ж таких майданчиків спробуй пошукай, а відвідування басейну не кожному по кишені...

— Згоден з вами. Але для того, щоб підтримувати тіло у здоровому тонусі, достатньо змайструвати перекладину і підтягуватись на ній щоранку. Чи бігати навколо будинку, що роблять багато моїх друзів і знайомих. Вони шукають не виправдувань власній ліні, а бодай якої можливості для того, щоб дбати про здоров'я.

— Що б ви порадили тим, хто переймається своїм здоров'ям і хотів би якомога довше зберегти своє серце здоровим?

— Для цього не потрібні якісь неординарні заходи і шалені гроші. Головна порада — ведіть здоровий спосіб життя. Якщо не має можливості робити ранкові пробіжки, більше ходіть протягом дня. Не поспішаючи, розміреним кроком, не менше 7 тисячі кроків.

Уникайте стресових ситуацій. Їх дуже побоюється серце. Стреси здатні спровокувати інсульты, обширні інфаркти. Час від часу відвідуйте психолога, «вливайте» свою душу друзям, знайомим.

Слідкуйте за своїм харчуванням. Вчені довели, що правильно підібравши продукти, можна значно зменшити ризик серцево-судинних захворювань. Потрібно уникати надмірного споживання висококалорійної жирної їжі, смаженини, обмежте споживання солі. Вона провокує підняття кров'яного тиску, а це може призвести до гіпертонії.

Варто вилучити зі свого раціону соління, копченості, страви швидкого приготування та консерви. Або хоча б обмежте їх споживання.

Я б радив не вживати напої та продукти, що збуджують центральну нервову систему і серце. Наприклад, міцний чай і каву, гострі приправи.

— До речі, давно відомо, що саме харчування відіграє неабияку роль у зміцненні здоров'я. Часто доводиться чути, що споживання м'яса, яке ми так любляємо, не сприяє цьому...

— Я б так однозначно не стверджував. За підрахунками ООН, у рейтингу країн, які найбільше споживають м'яса, Україна посідає аж 85 місце, оскільки на одного українця припадає лише 45 кілограмів цього продукту. А в Люксембурзі, наприклад, — 136 кг. Правда, якщо вірити Держкомстату України, то кожен наш співвітчизник з'їдає протягом року 61 кілограм м'яса. Але і в такому випадку це на 40 відсотків менше норми.

— У чому ж справа?

— У багатьох інших чинниках. До речі, французи не їдять менше м'яса, а ось смертність від серцево-судинних захворювань у порівнянні з українцями набагато нижча. У значній мірі це обумовлено тим, що там менше палять, більше рухаються, їдять багато корисних продуктів, які нейтралізують шкідливі.

Треба споживати такі напої, як, наприклад, настій шипшини, які містять вітамін С і розріджують кров, вона краще доносить до серця поживні речовини.

Поповнюйте організм калієм — елементом, який сприяє регулюванню серцевого ритму, забезпечує необхідний тонус серцевого м'яза.

Гіпертонія є надто небезпечним захворюванням. Слідкуйте за ма-

сою свого тіла. Пам'ятайте, що кожен зайвий кілограм підвищує тиск на один міліметр ртутного стовпчика.

Людям, яким за сорок, треба хоча б щороку робити кардіограму. Якщо вона виявить якісь відхилення, то маєте пройти додаткові обстеження.

Ваше здоров'я — у ваших руках. Дотримання елементарних правил людського життя, уникнення різних сумнівних принад допоможе позбутись багатьох проблем не лише із серцем, а й взагалі зі здоров'ям.

— Під час проходження служби деякі військовикостроковики знепритомніють. Як за таких ситуацій потрібно діяти?

— У такому разі тіло має бути у такому положенні, щоб відбувався максимальний мозковий кровотік: голова повинна бути опущена нижче колін, важливо, аби язик не западав за глотку і не перешкоджав проходженню повітря.

Бажано зросити обличчя і шию холодною водою. Хворий не повинен підніматись доти, доки не пройде відчуття м'язової слабкості. Але й після того, як він встане, потрібно наглядати за ним протягом 10–15 хвилин, щоб впевнитись, що почувається більш менш нормально. Звісно, що після того, як людину привели до тями, треба негайно викликати медичного працівника.

— А що б ви, як лікар-кардіолог, порадили медпрацівникам медичного пункту частини, куди буде доставлений хворий?

— Як діяти, знає кожен фельдшер чи медсестра, не кажучи вже про лікаря. Проте нагадаю, що хворому потрібно відразу виміряти артеріальний тиск, частоту пульсу та зробити ЕКГ, переконатись чи немає аритмії.

У таких випадках лікар зазвичай постійно проводить ЕКГ-моніторинг, а також моніторинг артеріального тиску, призначає внутрішньовенну інфузію препаратів, які підвищують тонус периферичних судин і таким чином нормалізують тиск.

— До яких заходів, Андрію Григоровичу, має вдатись людина, щоб попередити епізоди непритомності?

— Насамперед треба вести здоровий спосіб життя. Наприклад, дотримуватись чіткого розпорядку дня (сон не менше 8 годин, ранкова зарядка, відпочинок після напруженого дня), а також повноцінне і різноманітне три-чотириразове харчування. У раціоні мають бути білки тваринного походження, вітаміни, що зміцнюють імунну систему тощо. До речі, в армії спосіб життя військовиків максимально наближений до того, який повинна вести будь-яка людина.

Інтерв'ю взяв Сергій ЗЯТЬЄВ

Вогнем «Акації»

буяють...

Селище Гончарівське Чернігівського району. Військовий полігон. Посеред молодих зелених сосен замаскувалися дві «Акації». Не ті, що дерева. А самохідні гаубиці з гарматою калібру 152 мм.

Лунає вибух. Перший, другий. Земля і повітря здригаються навкруги. Артилеристи 1-ї окремої танкової бригади нищать умовного противника. Досвідчені воїни навчають новачків.

«Акація» — «колюча штучка», як і її родичка — дерево. Стріляє така гармата на 17 км різними видами боеприпасів. Уражає укриття, живу силу противника, броньовані, артилерійські та мінометні цілі. Словом, зброя, що потребує вправного господаря.

А те, що гончарівські артилеристи багато чого варті, свідчить промовистий факт: упродовж чотирьох останніх років вони перемагають у конкурсі «Залп» на першість офіцерів-артилеристів Сухопутних військ ЗС України. Капітани Юрій Рогальчук та Олександр Кириченко, майор Сергій Коблик, підполковник Володимир Кириченко стали його переможцями.

Фото Віталія Кирилова, Григорія Мазура

A portrait of Oleh Skripka, a man with long blonde hair and a goatee, wearing a white Ukrainian vyshyvanka with colorful embroidered patterns on the collar and cuffs. He has his arms crossed and is looking directly at the camera against a black background.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ НАРОДЖУЄТЬСЯ У СЕРЦІ

Так вважає ексцентричний музикант, фронтмен «Воплі Відоплясова», культурний діяч, засновник фестивалю «Країна мрій» Олег Скрипка. Нещодавно він став обличчям нового національного проекту «Знай Україну».

...Кажуть, зірки і керівництво ніколи не запізнюються, лише затримуються. Скрипка не такий. На презентацію до Національної академії наук України метр української пісні прийшов по-військовому вчасно. Розмова була присвячена патріотизму — поняттю, по суті, стратегічному й тактичному, не менш важливого, ніж військова справа чи музична діяльність. Нагадаємо, що ні перше, ні друге Олегові не стороннє. Він «воював» у складі війська УНР з денікінцями (зйомки проходили у столичному ліцеї імені Івана Богуна) і по-справжньому служив в армії та навіть працював на неї на оборонному підприємстві.

— Пане Олеже, як, на вашу думку, має виявляти себе любов до Батьківщини: у відповідних закликах, одяганні вишиванок? А може у вивішуванні державних прапорів, як це, скажімо, заведено у штатах?

— Патріотизм має починатися, насамперед, з шанування і плекання себе. Життя в соціумі — це саме повага людей. А щоб навчитися поважати інших, слід почати із себе. Як показує моя життєва практика, той, хто не робить цього по відношенню до власного «я», просто не може шанувати когось іншого. Такий механізм взаємодії. Українці не люблять або бояться себе, часто вірять пліткам і міфам. Із цього народжується наше сьогодення. Тож, щоб не руйнувати своє життя, треба знати деякі речі. Знов-таки — про нас.

— Проект, обличчям якого ви стали, — бізнесовий, але за змістом — патріотичний. Як довго розмірковували з приводу «бути чи не бути»?

— Не вагався ані хвилини. Погодився з тієї причини, що така соціальна ініціатива співзвучна тому, що я роблю протягом багатьох років. Бути у цьому проекті — природно для мене, бо пропаганда України і українців — це те, чого нам не вистачає. Плюсів у проекті «Знай Україну» дуже багато. Це не тільки його мета — навчити нас дізнаватися про себе більше, а певна демонстрація факту, що такі культурні проекти можливі, необхідні, і, що важливо, вони мають бути масштабними. Якщо такий актуальний діалог із суспільством буде продовжуватись, переконаний, це стане реальним шансом поступово змінити наш український світогляд, навчитися поважати себе і стати цікавими для

інших націй й народів. Все має робитися системно, тоді ідея обов'язково спрацює. Леда не забув ще одну маленьку, але суттєву перевагу: доступність і сучасний засіб такої пропаганди — мобільний телефон з функцією «смс». Хоча мені простіше навчитись грати на цимбалах, ніж набирати на телефоні якісь слова...

— А що, цимбали Олег Скрипка ще не освоїв? Граючи на баяні, гармошці, гітарі й саксофоні, ви підкорили Європу. Пишете музику, співаєте і навіть неодноразово виступали з оркестром, що є рідкістю для інших колег з музичного цеху. Словом, на місці не сидите. Нещодавно ви повернулися з гастролей у Монако та Франції. Тож, два запитання: у чому полягає магнетизм вашої творчості для іноземної публіки і чи доводилося відчувати сором за наших громадян, які живуть за кордоном?

— Секрет магнетизму творчості — це її автентичність, до якої зараз у всьому світі вбачається тенденція і у якій зацікавлені ми, музиканти, котрі експортують українську культуру і традиції. Іде глобалізація, зникають не тільки діалекти, але й мови, у забуття відходять цілі пласти цінної самотньої музики. Тому наша творчість у цьому плані особливо актуальна. Автентичне дозволяє ідентифікувати носія і робити його пізнаваним.

З приводу неприємного. Нещодавно спілкувався з дівчиною-українкою, яка зараз живе та працює в Англії, а саме — у діккенсівському кафе. Вона розповіла мені чимало цікавих речей про відомого романіста і майстра прози, які я досі не знав. Але коли розмова перейш-

ла на, здавалося б, таку близьку і рідну тему України, у неї виявився повний вакуум відомостей щодо її історії, традицій чи навіть сучасності. Співрозмовниця сказала, що цурається й не любить свою Вітчизну, тому приїхала сюди. То й я тому і кажу, що любов починається із знання. А виходить так, що ми знаємо більше про Ніагарський водоспад, Амазонку чи якийсь інший закордонний об'єкт. На жаль, мушу визнати, по невігластву — ми чемпіони. З приводу іноземців. За кордоном вони можуть критикувати свою країну, але щоб не знати і не цікавитись нею — такого не зустрічав.

— А чого нам не вистачає для щастя, окрім знань?

— Впевненості у собі. А для того, щоб бути впевненим, треба знати себе, своє походження — хто ти й звідки. Картинка складається після повної самоідентифікації. Внутрішня змістовність дає можливість бути успішними. Погодьтеся, набагато приємніше бути патріотом своєї країни, ніж скиглити, що Батьківщина погана, а я хороший, тому виїхав.

— Можливо, нам слід повчитись у когось любити, цінувати і захищати нашу Вітчизну, що маємо. Чи є інша ідея?

— Можна застосувати і те, і інше. Я давно казав, що найкращим патріотичним проектом для українців стала б їх міграція до будь-якої країни світу. Звісно, за бажанням. Я думаю, можливість виїхати тимчасово має більшість з нас. Тоді людина побачить себе і Україну зі сторони. Якось додому летів літаком з українською молоддю, переважно — російськомовною. Вони наспівували якусь українську патріотичну пісню, досить модернову, особисто мені незнайому.

А співали чому? А тому, що їх не було вдома три місяці, відчувалося, скупили за Україною. До речі, я почав говорити рідною мовою за кордоном, у Франції (з 1991 до 1996 року Олег Скрипка разом з «ВВ» проживав у Франції. — Авт.). Там я зрозумів, що я — не «переко-типоло», не якийсь там глобаліст, а українець. І все стало на свої місця. Подивіться на нашу діаспору. Так, вони з якихось своїх причин живуть не на Батьківщині. Але ж не забувають її, щось роблять для неї. Бережуть традиції, мову. Це не дало їм розчинитися у натовпі і не втратити себе. Можливо, нам варто повчитись користуватись своїми перевагами у французів чи росіян, які вдало просувають продукти своєї культури і роблять їх своїм брендом. Згадайте лишень російську «матрьошку» чи балалайку, які відомі в усьому світі. І такий імідж на певних речах робиться увесь час із завидною наполегливістю. Хоча не все, що пропагується у зовнішній світ, вигадане саме в Росії. Яскравий приклад — «московський борщ» чи «московські вареники»... у місцевих ресторанах Москви.

— Чим ви особисто пишаєтесь? Хто ваш улюблений історичний герой, причетний до військової справи, борець за незалежність України?

— Це Іван Мазепа. Наш військовий, політичний і державний діяч, гетьман, відомий зокрема тим, що проводив курс на відновлення козацької держави Війська Запорозького. По-перше, це знаний стратег і захисник своєї Батьківщини, який прагнув побудувати самостійну й

шановану в Європі українську державу. По-друге, це потужна особистість, успішний чоловік, багатий, водночас культурна, освічена й різнобічно обдарована людина, яка знала багато мов, писала пісні, вірші, володіла мистецтвом танцю. Як меценат він зробив чимало для України. Я їм пишаюся. (Олег Скрипка, повівся скромно і не похвалився тим, що безпосередньо причетний до встановлення пам'ятника Мазепі у Полтаві. 2009 року на благодійному концерті у цьому місті він зібрав близько 40 тисяч гривень, які передав до фонду спорудження пам'ятника гетьману).

З приводу особистої гордості. Не так давно «для приколу» написав пісню «Привіт, відпустко!», де популяризується відпочинок в Україні. Саме тут я зараз і відпочиваю. І, знаєте, ставши «жертвою» власної пропаганди, відкрив для себе неймовірної краси куточки країни. Це і парк «Софіївка» на Черкащині, і заповідник «Асканія Нова», про який нам розповідали в школі, але мало хто там був. Я заїхав туди по дорозі і був надзвичайно вражений. В Україні є багато чого, що варто побачити і чим треба пишатись. У нас є і свої водоспади, і свої гори, і печери (до речі, найдовша в світі гіпсова печера знаходиться в Україні, на Тернопільщині) та навіть фламінго...

— А чи є таке місце чи територія, яка слугує вам постійним джерелом позитиву і натхнення?

— У дитинстві я з батьками мешкав у невеликому місті Мурмансь-

кої області. А це вже — Арктика, північний полярний регіон Землі з бідною рослинністю: карликові берези, мох, лишайники і таке інше. Сімерічним потрапив до Києва, де мешкали родичі. Й досі пам'ятаю проспект Перемоги, тоді ще — Брест-Литовський, де «бігали» трамвайчики і дарували плоди яблуні. Потім ми подалися на Відрадиний, і я побачив, як на газоні пасуться корови, коні. Де іще таке можна побачити у великому місті. Словом, був шокований Києвом, відразу закохався у нього, і в мене вклалася програма: хочу бути киянином. Мало того, вирішив, що хочу жити у приватному будинку в центрі цього дивовижного міста. Так, врешті-решт, воно й склалося. Моя програма спрацювала: я живу саме в Києві, у приватному секторі, маю хатніх тварин, город, де ростуть помідори з огірками, які їм на сніданок.

— В одному із інтерв'ю ваш батько сказав, що син «ніколи не був бешкетником»...

— У школі я був піонером-активістом, головою піонерської дружини, прапороносцем. Носив піонерський галстук, грав на барабані та горні. Прогулював уроки, списував, умів це дуже якісно робити, і за це мені нічого не було. Мав отримати золоту медаль, бо були всі п'ятірки. Та «завалили» на екзамені з російської мови і літератури — поставили четвірку. Більш за інші предмети любив математику та фізику, брав участь у міських й обласних олімпіадах і навіть перемагав. Хотів стати вченим, тоді це було модно. Музика йшла паралельно з навчанням. Ніколи не думав, що нею можна займатись настільки серйозно...

— Які ваші побажання читачам часопису «Військо України» та загалом усім нам?

— Незалежність народжується у серці, і в серці кожному з нас треба бути незалежним. А це означає, що я бажаю кожному українцю вибирати в житті те, що йому подобається, що до душі. І також країну, де йому жити. Не треба нічого ускладнювати. Якщо людині подобається їсти борщ, він його їсть. От і все. Тільки тоді ми будемо щасливими і заможними.

ЗАЛІЗНА МІЦЬ чемпіона світу

Віднедавна старший лейтенант Василь Пашкевич — серед кращих пауерліфтерів України та світу. А вперше свої сили у великому спорті він спробував на чемпіонаті України. Але тоді посів тільки третє місце. Та через кілька тижнів поїхав на світові змагання до Луцька. І першого ж дня десантник встановив одразу три рекорди України — у жимі штанги, присіданні з вагою та становій тязі. Більше того, у своїй ваговій категорії офіцер став кращим важкоатлетом планети.

Навчальний центр «Десна». На тренажерному майданчику гурт екіпірованих десантників. Заняття проводить командир взводу — чемпіон світу з пауерліфтингу старший лейтенант Василь Пашкевич.

Кожному солдату викладач приділяє прискіпливу увагу, допомагає спорядити парашут та зброю, щоб підготуватись до першого в житті стрибка. І досвіду в офіцера на це вистачає. Адже за плечима у двадцятирічного інструктора майже півсотні стрибків з парашутом.

Через дві години інтенсивних тренувань «голубі берети» повертаються до казарми аби трохи відпочити. Попереду — подолання смуги перешкод. Офіцер проводить мене до спортзалу, де ми й розмовляємо.

Василь із Кузнецовська Рівненської області. У родині першим обрав професію захисника Вітчизни. І першим зі свого роду подався у великий спорт. Закінчив факультет аеромобільних військ Львівської академії Сухопутних військ. На другому курсі почав активно займатись штангою, хоча раніше лише боксував у шкільній секції.

— Почав тягати штангу та гири, — розповідає чемпіон. — Ніхто мене до цього не підштовхував. Навіть в академії один з усього курсу допізна тренувався на спортмайданчику. Перемагав у вузівських та міських спартакіадах.

Старший лейтенант Василь Пашкевич мріє відкрити спортивну секцію з пауерліфтингу, адже серед військовиків Центру чимало спортсменів-аматорів.

Коли десантник був у відпустці, розпочався чемпіонат світу із пауерліфтингу за версією федерації WPA (World Power lifting Association). Вперше у розклад змагань ввели новий дивізіон — «military», в якому змагались військовослужбовці, правоохоронці та спецпризначенці. Василю пощастило, що змагання проходили в Україні, — не знадобилось оформлювати закордонний паспорт.

Тоді офіцер «крилатої піхоти» пройшов відбірковий всеукраїнський етап і виступив у фіналі (вагова категорія до 75 кілограмів).

Спортсмени виконували жим штанги лежачи, присідали з відповідною вагою та піднімали станову тягу. У кожному з цих видів десантник встановив рекорди України. А за сумою піднятої ваги став кращим серед інших 300 важковиків з різних країн світу, набравши 500 кілограмів.

Зараз Василь Пашкевич шкодує про єдине: йому не вистачило лише 15 кілограмів «заліза», аби досягти звання майстра спорту України. Сьогодні він наполегливо готується поборотись за цей титул.

Віктор АНУФРІЄВ

Анастасія Савко
(м. Запоріжжя)

Фотоконкурс «ПІДРОСТАЮТЬ КОЗАКИ»

Патріотизм — якість, яку потрібно виховувати змалечку. Лише тоді любов до Батьківщини, повага до традицій свого народу наповнять справжнім змістом та глибоким сенсом становлення молодого покоління українців.

В усі часи справжні патріоти виховували власних дітей на

прикладі доблесті й мужності, вірності й героїзму поколінь, на яких ґрунтується історія України.

У сімейних фотоальбомах віднайдеться чимало світлин, які могли б увійти у славетний фотолітопис того, як зростають справжні патріоти України.

Оскільки кожна мить — неповторна, отже — унікальна, ми запрошуємо всіх Вас — і професійних фотомитців, і фотоаматорів — взяти участь у фотоконкурсі «ПІДРОСТАЮТЬ КОЗАКИ».

З ініціативою його проведення виступив колектив Центрального друкованого органу Міністерства оборони України журналу «Військо України».

Журналістський почин підтримали: почесний президент Благодійного фонду імені двічі Героя Радянського Союзу О.Г. Молодчого Олександр Шкурат та отаман Спасо-Преображенського полку МГО «Козацтво Запорозьке» генерал-полковник козацтва Сергій Півченко.

Фотоілюстрації потрібно надсилати в електронному вигляді на e-mail: viysko2003@ukr.net. без обробки у форматі JPEG-файл, розподільною здатністю 300 dpi, до 3 000 кб.

Кращі світлин друкуються на шпальтах «Війська України».

Фотоконкурс триває до 14 жовтня 2012 року, Свята Покрови Божої Матері, святої покровительки всіх козаків.

Надсилаючи знімок, не забудьте вказати своє прізвище, ім'я та по батькові, вік, електронну та поштову адреси, контактний телефон, назву роботи, а також місце, час зйомки та подію, під час якої було зроблено світлину.

Чекаємо на Ваші роботи!

Віктор Кошмал
(м. Чернігів)

Василь Потапчук
(м. Київ)

